

తెలుగు

హరిష్ భూరణి

విడవ తరగతి

భారత సంవిధానము

పార్ట్ - IV A

ప్రాథమిక బాధ్యతలు

51 ఎ) ప్రాథమిక బాధ్యతలు

- ప్రతి పారుడు ఈ క్రింది బాధ్యతలను మనసారా స్వీకరించి బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించవలెను.
- రాజ్యంగ శాసనబద్ధుడై యుండుట. శాసనమందలి ఆశయములనూ, శాసనం స్థాపించే సంస్థలనూ, జాతీయ పతకాన్ని, జాతీయ గీతాన్ని అంకితభావంతో గౌరవించుట.
 - స్వాతంత్ర్యద్యుమ స్వాస్త్రతో అన్ని రంగాలలో వ్యవహారించుట.
 - దేశ సార్వభోషయత్వాన్ని, సమస్వయతనూ, సమగ్రతను రక్షించుట.
 - దేశరక్షణలో అనుక్షణం సంసీద్ధుడై ఉండుట.
 - ప్రజాజీవనంలో అన్యోన్యతనూ, భూతృభావాన్ని పోషించుట, మత, భాషప్రాంతీయతత్వాలకు పర్యవేరుధ్యములకు అతీతముగా ఉండుట. స్థీలను అగోరవపరచే ఆచారములను విడనాడుట.
 - అమూల్యమైన భారతీయ చారిత్రక సంపదనూ, నుసంపన్న సంస్కృతినీ పరిరక్షించుట.
 - పర్యావరణాన్ని అడవులను, కొలములనూ, నదులనూ రక్షించుట, అభివృద్ధి పరచుట, మృగరక్షణ జలజంతు జీవరాసులపై కరుణాత్రత.
 - పోచ) శాస్త్రీయ మరియు మానవతా దృక్పథాలను అలవరచుకొనుట, జిజ్ఞాసను పెంపాందించు కొనుట, సంస్కృతా తత్వమును పెంపాందించుట.
 - పి) హింసను విడనాడుట, ప్రజల ఆస్తుల విధ్వంసం చర్యలను నిరోధించుట.
 - జె) వ్యక్తిత్వ శక్తి సామర్థ్యాల బౌన్నత్వాన్ని పెంపాందించుకొనుట ద్వారా మరియు సమిష్టి కృషి ద్వారా అన్ని రంగాలలో గణానీయమైన స్థాయిని చేరుటకొరకు, శిఖరాగ సాధనకొరకు నిరంతరం కృషి సల్పుట.
 - కె) రక్షకులు లేదా సంరక్షకులుగా ఉన్నవారందరూ ఆరు నుంచి 14 సంపత్సరముల లోపల పసివారికి విద్యాభ్యాసము చేయు అవకాశమును కల్పించవలెను.

ముఖచిత్ర కథనం

మీరు మహారాష్ట్రో తెలుగు భాషము అభ్యసిస్తున్నారు. కాబట్టి మీ కోసం మహారాష్ట్ర, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల సాంస్కృతిక మేళవింపుగా ఈ పుస్తకం యొక్క ముఖచిత్ర, మలిచిత్రాలు రూపొందించబడ్డాయి.

ముఖచిత్రంలో మహారాష్ట్ర దక్షిణ ముంబయి సముద్ర తీరంలోని ‘గేయ్ ఆఫ్ ఇండియా’ చిత్రించబడింది. ఇది బెసార్ట్ (అగ్గి) రాయి, కాంక్షీట్లతో కట్టిన 26 మీటర్ల ఎత్తుగల కమాసుదర్వాజ. ఇది ఒక ప్రముఖ పర్యాటక స్థలం మరియు స్థానికులు సాయంత్ర వ్యాహ్యలైకై చేరేవేటు. ఇచ్చటి నుండి ఎలిఫెంటా గుహలు, అలీబాగ్, మాండ్వాలకు లాంచీ ప్రయాణాలు ఎంతో ఆహ్లాదకరం.

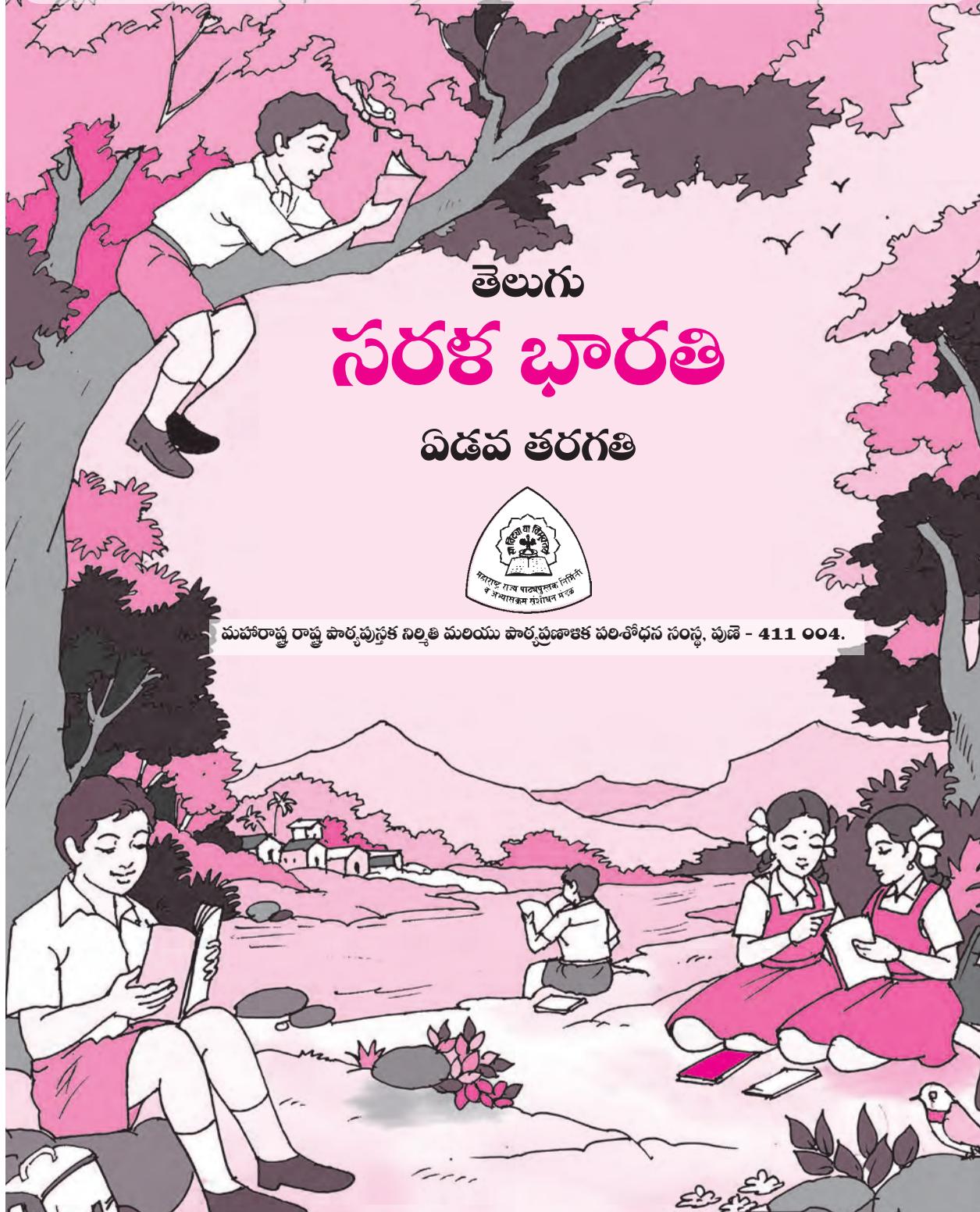
మలిచిత్రం (అట్టవెనుక చిత్రం)లో అంధ్రప్రదేశ్ గుంటూరు జిల్లాలోని ‘ఉండవల్లి గుహలు’ చిత్రించబడ్డాయి. ఇవి ఒక పర్యాత సముదాయంలో చెక్కబడిన గుహలయాలు. అంటే పర్యాతం లోపలికి తొలుచుకుంటూ వెళుతూ మధ్యలో స్తంభాలు వాటిపై లతలు, గుహలోపల గోడలపై దేవతాప్రతిమలు చెక్కబడ్డాయి. ఇవి క్రీ.శ. 4, 5 శతాబ్దాలకు చెందినవని చరిత్రకారులు భావిస్తున్నారు. ఇక్కడ నాలుగు అంతస్థులలో ఆలయాలు నిర్మించారు. ఈ గుహలయంలో ఒకే రాతితో చెక్కబడిన దాదాపు 20 అడుగుల అనంత పద్మనాభస్వామి ప్రతిమ కలదు. దీనిని దర్శిస్తే ఆనాటి శిల్పాల ఘనత తెలుస్తుంది. వీటి చుట్టూ పచ్చని పంటపొలాలు కనువిందు చేస్తాయి.

అలాగే దాని ప్రక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ అసంతపురం జిల్లాలోని చారితక పట్టణమైన ‘లేపాక్షిలోని వంది’ చిత్రించబడింది. ఇది ఏకశిలానిర్మితం. జీవం వుట్టిపడేలా తీవిగా కూర్చున్న భంగిమలో చెక్కబడిన 4.5 మీటర్ల ఎత్తుగల సంది. ‘లేపాక్షి బసపయ్య లేచిరావయ్య’ అనువిధంగా ప్రసిద్ధి గాంచినది. ఇచ్చట వీరభద్రస్వామి గుడిలోని వేలాడే స్తంభం మొదలైనవి ఆనాటి శిల్పాల ప్రాచీన్యాన్ని ఈనాటికి చాటి చెబుతున్న అద్భుత స్ఫ్ఱో అసకతప్పదు.

వీటి తరువాత మలిచిత్రంలో చిత్రించిన ‘చార్మినార్’, దాదాపు 400 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగి ప్రపంచంలో అద్భుత కట్టడంగా భ్యాతి గాంచినది. ఇందులో నాలుగు మీనార్లు ప్రస్తుతంగా కనిపిస్తాయి గనుక చార్మినార్ అంటారని తెలుసు. ఈనీ తరచి చూస్తే దీనిలోని అన్ని కొలతలు, లెక్కింపులు నాలుగుతో భాగించేలా ఉంటాయి. దీనిని మహామృద్గ ఖులీ ఖుతుబ్బా 1591వ సంవత్సరాన స్టేగు వ్యాధి నివారణకు గుర్తింపుగా కట్టించాడు. వీటిని గురించిన అధిక వివరాలు అంతర్జాలంలో చదపగలరు.

ఇవి వాటర్ కలర్ లాండ్ స్ట్రోప్ శైలిలో చిత్రించబడ్డ స్పౌట్ పెయింటింగ్స్. అంటే ఆయ కట్టడాలు, వస్తువులు మొదలగువాటికి ఎదురుగా కూర్చుని అప్పటికప్పుడు చిత్రించినవి. మీరు కూడా విహారయాత్ర లేదా పర్యాటనలకు వెళ్ళినపుడు ప్రత్యక్షంగా చూసిన వాటిని చిత్రించండి. ఇది ఒక చక్కని వ్యాసంగం (అభిరుచి).

ప్రభుత్వ తీర్మానం క్రమ సంఖ్య: అభ్యుక్తి-2116/(ఫలక.43/16) ఎండె-4 తేదీ 25.4.2016 తమసారం సాహించబడిన సమస్యలు సమాప్తి యొక్క తేదీ 3.3.2017 రోజున జరిగిన పథల్లో ఈ పార్శ్వపుస్తకమును నిర్దేశించుటకూగాను అనుమతి ఇవ్వబడ్డాడి.

తెలుగు

సరళ భారతి

విడవ తరగతి

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పార్శ్వపుస్తక నిర్మితి మరియు పార్శ్వపుస్తక పత్రాలోధన సంస్థ, పుణె - 411 004.

మీ స్ట్రోన్టో DIKSHA APP నుపయోగించి పార్శ్వపుస్తకంలో మొదటి పుటలోని QR CODE ను స్క్యూన్ చేసిన డెబిల్ పార్శ్వపుస్తకం మరియు ప్రతి పాఠంలోని QR CODE ను స్క్యూన్ చేసిన ఆ పాఠానికి సంబంధించిన అధ్యయన-అధ్యాపనలకు ఉపయుక్తముగు దృక్-తొవ్య సాహిత్యం లభిస్తుంది.

ప్రథమ ప్రచురణ : 2017

పునర్వ్యుదానా : 2022

తెలుగు భాషా సమితి :

శ్రీమతి భమిడిపాటి శారద - అధ్యక్షులు

శ్రీమతి టి. సుశీల - సభ్యులు

శ్రీమతి ఎమ్. విద్యా బెనర్జీ - సభ్యులు

శ్రీమతి కె. అనూరాధ - సభ్యులు

శ్రీ భూమసపల్లి విజయబాస్కర్తరెడ్డి - సభ్యులు

డా॥ శ్రీమతి తులసీభారత్, సభ్య కార్యదర్శి

తెలుగు భాషా అధ్యయన మండలి:

శ్రీమతి వి. రాజేశ్వరి,

శ్రీ కె.వై. కొండన్న

ప్రధాన సంయోజకులు:

డా॥ శ్రీమతి తులసీభారత్,

విశేషాధికారిణి - తెలుగు,

మహోరాష్ట్ర రాష్ట్ర పార్యపుస్తక నిర్మితి మరియు

పార్యపుణాళిక పరిశోధన సంస్థ

పుణ్ణి మార్కెట్, పుణ్ణి, పుణ్ణ.

ప్రకాశకులు :

శ్రీ విఎస్ ఉత్తం గోపాలి - నియంత్రకులు

మహోరాష్ట్ర రాష్ట్ర పార్యపుస్తక నిర్మితి మరియు

పార్యపుణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణ్ణ.

నిర్మితి :

శ్రీ సచితానంద అస్టి - ముఖ్య నిర్మితి అధికారి

శ్రీ సందీప్ లక్ష్మికార్ణ - నిర్మితి అధికారి

ముఖ్యచిత్రం:

శ్రీ గండూరి శ్రీనివాస్

చిత్రములు :

శ్రీ కిషోర్ గిరిధారి, శ్రీ రాజేంద్ర గిరిధారి

అభ్యర్థకురు :

క్వీంపెక్స్, ముంబయి

కాగితము :

70 జి.యస్.ఎమ్ క్రీమ్‌వోవ్

ముద్రణాచేశము : N/PB/2022-23/Qty.

ముద్రణ : M/s

© మహోరాష్ట్ర రాష్ట్ర పార్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పార్యపుణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణ్ణ, పుణ్ణ సంచాలకుల లిఫితపూర్వక అనుమతి లేనిదే ఈ పుస్తకమునందలి ఏ భాగమును ఉటంకించుట లేదా పునర్వ్యుదించుట చేయాదు.

ప్రస్తావన

ప్రియమైన విద్యార్థి మిత్రులారా,

మీరు మహోరాష్ట్రీ ఇంగ్లీషు మాధ్యమంలో చదువుతున్నప్పటికి మాతృభాష మీది మమకారంతో ప్రభుత్వం కల్పించిన అపాశాస్నే అందించుచుకొని ఐదవ తరగతి సుండి (50 మార్గుల) హిందీతోపాటు (50 మార్గుల) తెలుగు భాషయు అభ్యాసిస్తున్నారు. ఈ సంపత్తరం మీ అందరికీ ఏడవ తరగతి సూతన సరళారతి పార్యపుస్తకం స్వీగతం పలుకుతున్నది. ఈ పుస్తకాన్ని మీకు అందించుచున్నందులకు మిక్కిలి ఆనందంగా ఉస్కది.

గేయాలు పాడటం, కథలు చదిని కల్పనలో జగత్తులో విహారించడం, హోస్టెక్ఫలు, చమకులు చదిని ఒకరిలో ఒకరు చెప్పుకొని కడుపారా సప్పుకోవడం మీలిషం. ఇక పదవినోదాలు పూర్వించడం అంటే చెప్పుకుర్కలేదు. ఎగిరి గంతేసి మరీ పూరిస్తారు కదూ. అందుకే వాటన్నింటినీ ఈ పుస్తకంలో పొందువరచడం జరిగింది. సీతిసద్యాలు నేర్చుకుంచే జీవితంలో ఆయా సందర్భాలలో ఆవి తప్పక జ్ఞాప్తికి పస్తాయి. కర్తవ్యాన్ని బోధిస్తాయి. మార్గం చూపుతాయి.

అలాగే.....

- మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలను తెలుసుకొని ఆచరించడం.
- ఎన్నో భాషాసంస్కృతులకు నిలయమైన మన దేశపు ఆచార వ్యవహారాలన్నింటినీ ఆదరించి అభిమానించడం.
- సత్యమార్గాన్ని అపంచించడం పంటి మూల్యాలను అవగతం చేసుకోవడం.
- మనం చక్కగా జీవిస్తూ ఇతరులు కూడా సౌఖ్యంగా జీసించడానికి లేడ్కుడే జీమ కొశ్లూలను అభ్యర్థి పరచుకోవడం మొదలగు వాటిన్నింటినీ కథలు, గేయాల రూపంలో చెలితే మీకు సచ్చుతాయి, మస్తుకు హత్తుకుంటాయిని అనిధంగా కూర్చడం జరిగింది. వీటన్నింటినీ చక్కగా అవగాహన చేసుకొని పాటించండి.

అలాగే మీరు తెలుగు భాషలో చక్కగా సంభాషించడం, మీ మనోభావాలను ఆత్మవిశ్వాసంతో వెళ్ళించడం, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపడం పంటి దైనందిన జీవనలలో ఆపశ్కామైనవి నేర్చుకోవడానికి అస్తునైని అంశాలు కూడా చేర్బబడినాయి. వాటన్నింటినీ చక్కగా అభ్యాసించాలని అశించడమైనది. ఇతరులు చేసి చూపడంన్నా మీరే స్వయంగా చేయటం అంటే మీకు ఉత్సాహముకుపు! అప్పా! అందుకే వీలైపన్ని కృత్యాలు ఇస్సుడం జరిగింది. వాటిలో పాల్గొనడి. మీరు మీ ఉపాధ్యాయులు కలిసి మరిన్ని కృత్యాలను రూపొందించుకొనచుచ్చును.

కంప్యూటర్లు, స్మార్ట్ ఫోన్లు పాడటంలో నేర్చురులు కదా! మీరు. కానీ ఇలాంటి సిర్జునాస్సి సదుపయోగం చేసుకోవాలి సుమా! అందుకే అభ్యాసచ్చుట మీ అధ్యాయాలనికి సహకరించే అంతర్జాలం(ఇంటర్నెట్) సహాయంతో చేయవలసిన కృత్యాలు కూడా ఇస్సబడ్డాయి.

వదండి! ఈ పార్యపుస్తకాధ్యాయునం ప్రారంభించండి. మీ భవిష్యద్విర్యకు శుభాభినందనలు.

(డా॥ సునీల్ మగర్)

సంచాలకులు

తేది : 28 మార్చి 2017

మహోరాష్ట్ర రాష్ట్ర పార్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పార్యపుణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణ్ణ, పుణ్ణ సంచాలకుల లేదా పునర్వ్యుదించుట చేయాదు.

భారత సంవిధానము

ప్రస్తావము

భారతదేశప్రజలమగు మేము, భారతదేశమును సాట్యభామ్య

సామ్యవాద లాకీక ప్రజాస్మామ్య గణరాజ్యముగ

నెలకొల్పుటకు మరియు అందలి పోరుతెల్లరకు

సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయమును,

భావము, భావప్రకటన, విశ్వాసము,

ధర్మము, ఆరాధన -- వీటి స్వాతంత్ర్యమును,

అంతస్తులోను, అవకాశములోను సమాసత్త్వమును

చేకూర్చుటకు; మరియు వారందరిలో

వ్యక్తి గౌరవమును, జాత్యైక్యతను,

అభిండతను తప్పక ఒనగూర్చు సాభ్యతమును,

పెంపొందించుటకు; సత్యనిష్ఠ పూర్వకముగ తీర్మానించుకొని,

ఈ 1949వ సంవత్సరము నవంబరు ఇరువది యారవ

దినమున మా సంవిధాన సభయందు ఇందుమూలముగ,

ఈ సంవిధానమును అంగీకరించి, అభిరాసనము చేసి

మాకు మేము ఇచ్చుకొన్నవారమైతిమి.

జాతీయ గీతము

జనగణమన – అదినాయక జయ హా

భారత – భాగ్యవిధాతా

పంచాబ, సింధు, గుజరాత, మరాతా,

ద్రావిడ, ఉత్కల, బంగ,

వింధ్య, హిమాచల, యమునా, గంగా,

ఉచ్చల జలధితరంగ,

తవ శుభ నామే జాగే, తవ శుభ ఆశిస మాగే,

గాహే తవ జయగాథా,

జనగణ మంగలదాయక జయ హా,

భారత – భాగ్యవిధాతా

జయ హా, జయ హా, జయ హా,

జయ జయ జయ, జయ హా

ప్రతిజ్ఞ

భారతదేశం నా మాతృభూమి. భారతీయులందరు
నా సహోదరులు.

నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. సుసంపన్మొను,
బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు
గర్వకారణం. దీనికి అర్థత పొందడానికి సర్వదా నేను
కృషిచేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని
గౌరవిస్తాను. ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడచుకొంటాను.

నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల సేవానిరతితో
ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. వారి శ్రేయోభిపృధ్యలే నా
ఆనందానికి మూలం.

భాషావిషయ అధ్యయన ఫలితాలు- ఏడవ తరగతి (తెలుగు-సంయుక్త భాష)

అధ్యయన-అధ్యాపన ప్రక్రియ	అధ్యయన ఫలితాలు
<ul style="list-style-type: none"> • ఏద్యార్థులందరికి (భిన్న రూపాలలో సమర్థులైన పిల్లలతో సహ) వ్యక్తిగత, సామూహిక రూపంలో అవకాశం, ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. • తమ భాషలో మాట్లాడుటకు, చర్చించుటకు అవకాశం ఇవ్వాలి. • ఉపయోగించే భాషలోని సూక్ష్మ భేదాల గురించి చర్చించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. • క్రియాత్మకంగా మరియు జాగరూకతతో ఉండుటకు తయారు చేయబడే సాహిత్యాన్ని (ఉదా: వార్తాపత్రికలు, పత్రికలు, సినిమాలు మరియు ఆడియో-వీడియో సాహిత్యాలు మొదలగునవి) చూచుటకు, నిసుటకు, చదువుటకు, రాయుటకు అవకాశం ఇవ్వాలి. • సమూహంగా పనిచేయునపుడు ఒకరి పనుల గూర్చి మరొకరు పరస్పరం చర్చించుటకు, అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచుట, గ్రహించుటకు అవకాశం ఇవ్వాలి. • తెలుగుతోభాటు తమ భాషలోని సాహిత్యాన్ని చదువుటకు, అలాగే రాయుటకు అవకాశం మరియు వాటిపై చర్చించుటకు స్వేచ్ఛ నివ్వాలి. • తమ భాషము చదువునపుడు రాతపనికి సంబంధించిన పదకేళి, గడిసుడులను కూడా చేసే ఏర్పాటు చేయండి. • తెలుగు భాషలోని సందర్భానుసారం భాషయొక్క విశేషణ (వ్యాకరణం, వాక్యరచన, నిరామచిహ్నాలు మొదలగునవి) చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. • ఉపాశక్తి మరియు స్పృజనాత్మకతను అభిపృధ్యపరచు క్రియలు ఉండాలి. అభినయం, మూకాభినయం, కవితలు, పాతాలు, స్పృజనాత్మక లేఖనం, వివిధ సంభాషణలు మొదలగు వాటిని ఏర్పాటు చేయాలి. వాటి తయారికి సంబంధించిన లిఖిత సాహిత్యం మరియు నివేదిక లేఖనానికి అవకాశం కల్పించాలి. • సాహిత్యం మరియు సాహిత్య తత్త్వాల అవగాహనను పెంపాందించుకొనుటకు అవకాశం ఇవ్వాలి. • నిమంటువును ఉపయోగించుటకు ప్రోత్సహించాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> 07.LN.01 చూసిన మరియు విన్న సంఘటనల (ఉదా: స్థానిక, సామాజిక సంఘటనలు కార్యక్రమాలు) గురించి తడబడకుండా చెబుతారు ప్రశ్నాప్తారు. అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుతారు. 07.LN.02 చూసిన, విన్న సంఘటనలు/కథలు/అంశాలు మొదలగు వాటిని తమ భాషలో కథనం చేస్తారు. రాస్తారు. 07.LN.03 రెడియో, దూరదర్శిని, వార్తాపత్రికలు, ఇంటర్వెన్షన్ మొదలగు వాటి ద్వారా చూసినవి, విన్న సంఘటనలు తమ మాటలలో తెలుపుతారు. అదే విధంగా వాటిని ఉపయోగించి అధికసమాచారం పొందుతారు. 07.LN.04 వివిధ ప్రసార మాధ్యమాలలో ప్రసారితమయ్యే వార్తలు, చర్చలు, సంవాదాలు అర్థవంతంగా వింటారు. 07.LN.05 సార్వజనిక స్థలాలలోని సూచనలను అర్థవంతంగా వింటారు. 07.LN.06 వివిధ విషయాల కోరకు, వివిధ ఉద్దేశాల కోరకు తగిన నిరామచిహ్నాలు ఉపయోగించి రాస్తారు. 07.LN.07 వివిధ సందర్భాలలో, వివిధ ఉద్దేశానుసారం వ్రాయునపుడు పదాలు, వాక్యాలు, సామేతలు, జాతీయాలు, సందర్భానుసారం ఉపయోగిస్తారు. 07.LN.08 పాత్యాంశాలు (పాతం, గేయం, వినోదం, పాటలు మొదలగునవి) శిథ్టగా విని వాటి ఆనందాన్ని గ్రహిస్తారు. వాటి టేపులను శిథ్టగా వింటారు. 07.LN.09 ఇష్టమైన కథలు, వినోదాలు, గేయాలు అభినయంతో ప్రదర్శిస్తారు. 07.LN.10 వార్తాపత్రికలు, మాసపత్రికలు మరియు పుస్కాలలోని బాలసాహిత్యాన్ని అర్థవంతంగా చదిని ఆస్యాదిస్తారు. సేకరిస్తారు. 07.LN.11 సార్వజనిక ప్రదేశాలలోని సూచనలను అర్థవంతంగా చదువుతారు. 07.LN.12 ఇత్తల్, వరిసరాలలో జరిగే అనోపచారిక సంభాషణలను అర్థవంతంగా వింటారు.

అధ్యయన-అధ్యాపద ప్రక్రియ	అధ్యయన ఫలితాలు
<ul style="list-style-type: none"> భాషా సమ్మాని కోరకు బాలసాహిత్యంతోబాటు ఇతర సాహిత్యాలను సేకరించుట, ప్రదర్శించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. పరిపార్ట్ మరియు ఇతర కార్యక్రమాల ద్వారా నూక్కలు, వివిధ విషయాలను సేకరించి, పొందుపరచి ప్రదర్శించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. పరిసరాలలోని వివిధ స్థలాలు, తారుసుడే వివిధ వ్యక్తుల గురించి తమ అభిప్రాయాలను వెల్లడించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. 	<p>07.LN.13 పెద్దలు సంఖాపణలో, మిత్రులతో జట్టు పనిలో భాగస్వామియై తమ అభిప్రాయాలను స్పష్టంగా అమర్చాలి.</p> <p>07.LN.14 ఇచ్చిన పదాలు, పదసమూహాలు, సామేతలు, జాతీయాలు నిత్యజీవనంలో ఉపయోగిస్తారు. సంగ్రహాస్తారు.</p> <p>07.LN.15 యోగ్య వేగంలో అర్థవంత ప్రకాశ పరసం. మౌన పరసం చేస్తారు.</p> <p>07.LN.16 భాషాక్రిడలు సందర్భంలో సమాచారం చెబుతారు.</p> <p>07.LN.17 ఇక్కు, పారశాల, సమాజం, పరిసరాలలో జరిగే ఉపక్రమాలలో పాల్గొంటారు.</p> <p>07.LN.18 ఇష్టబడిన పరిచ్ఛేదాన్ని అర్థవంతంగా చదివి సరియైన శీర్షికను ఇస్తారు.</p> <p>07.LN.19 ఇష్టబడిన అంశంపై ప్రశ్నాపణిని తయారు చేసి రాస్తారు.</p> <p>07.LN.20 పరిసరాలలో సామాజిక సమస్యలపై జాగ్రుతిపరచి వాటి గురించి ఆలోచనలను అమరుస్తారు/ చేస్తారు.</p> <p>07.LN.21 వినోదాలను చదివి వాటి ఆనందాన్ని పొందుతాడు</p> <p>07.LN.22 లేఖనం చేయుసప్పడు రెండు పదాల మధ్య సరియైన స్థలాన్ని పదులుతారు/ఉంచుతారు</p> <p>07.LN.23 పరిచ్ఛేదాన్ని తప్పులు లేకుండా అనులేఖనం మరియు శ్వత లేఖనం చేస్తారు.</p> <p>07.LN.24 చిత్రం/సంఘటన వర్ణన తన మాటలలో/సాంత మాటలలో రాస్తారు.</p> <p>07.LN.25 వ్యక్తరణ అంశాల సమాచారం పొందుతారు మరియు వాటిని సరిగొ ఉపయోగిస్తారు.</p> <p style="text-align: center;">ఉదా.: క్రియా విశేషణ అవ్యయం, పూర్ణవిరామము, స్వల్ప విరామం, ప్రశ్నార్థక చిహ్నం, అవతరణ చిహ్నలు (ఇన్వర్టెడ్ కామాలు), శుద్ధలేఖన నియమాలు.</p> <p>07.LN.26 నిఘంటువును అకారాదికమంలో చూస్తారు.</p>

ఉపాధ్యాయములకు, తల్లిదుండ్రులకు.....

1. ఈ పొత్యపుస్తకము విద్యార్థులే స్వీయ జ్ఞాన నిర్మాతలు అను జ్ఞాన నిర్మితి సిద్ధాంతము నముసరించి, కృతి ప్రాధాన్యంగా రూపొందించబడినది. కనుక దీని అధ్యాపనము గూడ ఆ రీతిలోనే చేయవలసినది.
2. ఇంగ్లీషు మాధ్యమంలో చదువుతూ కవ తరగతి నుండి మాత్రమే తెలుగును అభ్యసిస్తున్న కారణంగా వారికి తగిన స్థాయిసనుసరించి పాతాల అభ్యాసాలు ఎంపిక చేయబడినవి. కావున అధ్యాపన ప్రక్రియ కూడా ఈ విధంగా స్థానిక పరిస్థితులకునుగుణంగా మార్చులు చేసుకోవలెను.
3. ఏ వసైనా చక్కగా నెరవేరాలంటే ఆ వనిని గురించిన అవగాహన, ఉత్సాహం పెంపాందాలి. ఆ దృష్టితోనే పాతాలను వైవిధ్యంతో కూడిన ‘నేపథ్య’లతో ప్రారంభించడం జరిగింది.
4. పాతాల స్వభావాన్నిబట్టి బోధనాపూస్తాలు ఎంపిక చేసుకోవాలి. విద్యార్థులకు ప్రశ్నించే అవకాశం కల్పించాలి. అధ్యయన అధ్యాపన ప్రక్రియలో విద్యార్థులందరూ భాగసామ్యం తీసుకొనేలా పాతాలు బోధించేటప్పుడు కథలో కొంత భాగాన్ని చెప్పి మిగతా అంశం విద్యార్థులచేత చదివించాలి. కొన్ని ప్రశ్నల విషయంలో ఒకే ప్రశ్నకు అనేక రకాల సమాధానాలు కూడా అంగీకరించాలి.
5. పాత్యంశ అధ్యాపన సమయంలో సందర్భముసారంగా సైతిక, మానవీయ విలువలు, కళలు, సంస్కృతి, సమానత్వం, శాస్త్రీయ దృష్టిధం, పర్యాప్తరణ పరిరక్షణ, ప్రత్యేకావసరాలు గల పిల్లలపట్ల సహస్రభూతి మొదలగు అంశాలు చర్చించాలి. పిల్లలకు తెలియ చెప్పాలి. వారిలో పరివర్తన కోసం ప్రయత్నించాలి. ఆచరించేలా చూడాలి.
6. పాతాలపైన, పద్మాలపైన విద్యార్థులు తమ సౌంత అభిప్రాయాలు ప్రకటించే అవకాశం కల్పించాలి. వారి భావాలను ఖండించడం, విభేదించడం చేయరాదు. విద్యార్థులు విషయాన్ని బహుకోణాల్లో ఆలోచించి విశ్లేషించేలా అవకాశం కల్పించాలి. ఆ విధంగా సమస్యలను వారే పరిష్కరించుకొని, ఒత్తిడికి లేనుగాకుండునట్లు తర్వీదు నివ్వాలి.
7. నిత్యజీవితంలో ఇంగ్లీషు, మరాటి, హిందీ, తెలుగు భాషలలో సూచనలు, ప్రకటనలు వంటి అతిముఖ్యమైన విషయాలను అర్థం చేసుకోవలసిన ఆవశ్యకత అనునిత్యం ఎదురొతుంది. అందుకుగానూ ఈ భాషలలోని అంశాలను అనువాదం చేయగల సైపుణ్యం పెంపాందించుటకుగానూ, ‘అవగాహన చేసుకుందాం-అనువాదం చేధ్వాం’ పొందువరచబడింది.
8. తెలుగు భాషాసాందర్భాన్ని, మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించే ప్రేరణ, భాషలలో గమ్మత్తును తెలుసుకొని ఆసందించే అవకాశం తద్వారా మాత్రభాషపై మమకారం పెంపాందించుట కొరకు ‘భాష-సౌందర్యం’, ‘భాష-గమ్మత్తు’ ఇవ్వడం జరిగింది. ఉపాధ్యాయులు ఈ విధంగా ప్రోత్సహిస్తు, విద్యార్థుల సహభాగంతో మరికొన్ని తయారు చేయవచ్చు.
9. పరసం అనేది చక్కని అభిరుచి. దానిని పెంపాందించాలనే దృష్టితో ‘గ్రంథాలయ సమయం’ అచ్చటచ్చట చేర్చబడింది. అది ప్రత్యక్షంగా తప్పక అమలు జరిగే విధంగా చూడాలి. అందులకుగాను పత్రికల కత్తిరింపులను, అంతర్జాలాన్ని ఉపయోగించుచూ సునాయాసంగా సాధ్యపరచవచ్చు. అంతేగాక పొత్యపుస్తకంలో కేవలం పరసం కోసం కూడా ఒక పారం ఇవ్వడం జరిగింది.
10. అధ్యన సైపుణ్యాలు: ఈ తరగతి పూర్తయ్యేనరికి లేఖనా సామర్థ్యం, అంతర్జాలం ద్వారా ప్రామాణికమైన సమాచారాన్ని గ్రహించి ఉపయోగించడం, సాధారణ నిఘంటువు, అన్లైన్ లభ్యమగు నిఘంటువులను ఉపయోగించడం మొదలగు విషయాల్లో సైపుణ్యాన్ని సంపాదించేటట్లు ప్రోత్సహించాలి.

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	పాతం పేరు	కవి/రచయిత	పుట సంఖ్య
1.	సమైక్య భారత చరితం	- కీ.శే. గిడుగు రాజేశ్వరరావు	1-3
2.	సంచిలో ఏనుగు		4-7
3.	సుభాషితాలు		8-10
4.	ప్రకృతి ధర్మం	- శ్రీ బెలగాం భీమేశ్వరరావు	11-14
*	మహిళా శాస్త్రవేత్తలు		15
5.	గురువులకిదే మా వందనం	- డా॥ ఆచార్య తిరుమల	16-17
6.	దసరా		18-20
7.	సత్య మార్గము	- శ్రీ రెడ్డి రాఘవయ్య	21-22
8.	కలం స్నేహం		23
9.	అన్ని మంచి శక్తిలే	- డా॥ పంచాధర నథనీమోహన్	24-26
10.	పుష్టక ప్రియుడు		27-29
11.	పులగం - నెఱ్య	- శ్రీ పెండెం జగదీశ్వర్	30-32
12.	సాలెపురుగు - శాగ		33-36
13.	విలువైనవి	- శ్రీమతి ఆకెళ్ళ వెంకట సుబ్రహ్మణ్య	37-40

1. సమైక్య భారత చరితం

నేపథ్యం: భాషలు వేరైనా భావం ఒకటే అనే నానుడిని నిజం చేసే విధంగా ‘మేరా భారత్ మహాన్’ అనే వాక్యాన్ని అదే అర్థం వచ్చేలా ఇంగ్లీషు, తెలుగు, మరాఠీ భాషలలోకి అనువదించండి.
భిన్నత్వంలో ఏకత్వం ప్రతిబింబింపచేస్తున్న మన సమైక్య భారతదేశాన్ని గురించి చదువుదాం.

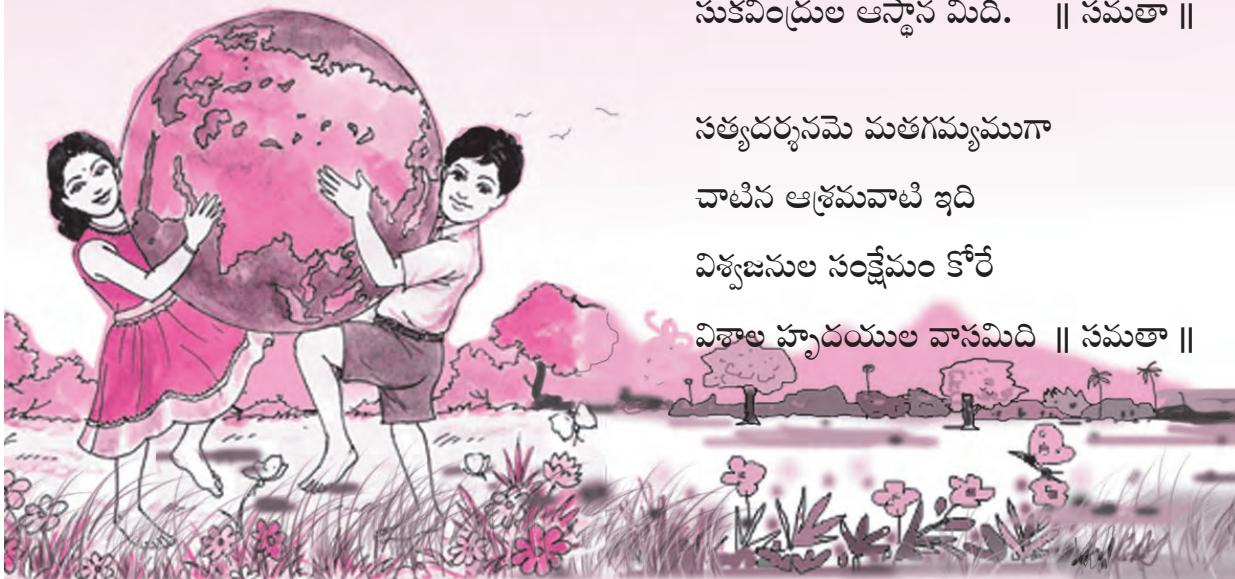

సమతా మమతా సోదరభావం
సమైక్య భారత చరితమిది
సనాతనంగా జగతికి చూపిన
చక్కని జీవన మార్గ మిది || సమతా ||

ఉదాత్త భావన ఏ దెస చూచిన
ఒదిగి నుతించే వేద మిది
పసుధ జనులు ఒక కుటుంబమంటూ
పలికిన గురుకుల వాద మిది || సమతా ||

వివిధ మతాలూ విభిన్న భాషలు
వికసించిన ఉద్యానమిది
సకల సంస్కృతుల సమాదరించే
సుకవీందుల ఆస్తాన మిది. || సమతా ||

సత్యదర్శనమే మతగమ్యముగా
చాటిన ఆశ్రమవాటి ఇది
విశ్వజనుల సంక్లేషం కోరే
విశాల హృదయుల వాసమిది || సమతా ||

సాంతవాక్యాల్లో ఉపయోగించండి:- ● సోదర భావం ● జీవన మార్గం ● వికసించు ● సంస్కృతి ● వివిధ

I. విసండి-సంభాషించండి.

1. మీ కుటుంబంలోని సభ్యులు ఎవరు?
2. మీ కుటుంబ సభ్యుల్లో ఒక వ్యక్తిని గురించి పది వాక్యాలు చెప్పండి.
3. నీకు ఏ ఏ భాషలు తెలుసు?

II. పదజాలాన్ని పెంపాందించుకుందాం.

సమత = సమానత్వం; మమత = ప్రేమ;
 చరితము = చరిత్ర; సనాతనము = ప్రాచీనము;
 జగతి = ప్రపంచము, విశ్వము;
 దేస = దిక్కు, దిశ; నుతీంచు = కీర్తించు;
 వసుధ = భూమి;
 సుకృతులు = శ్రేష్ఠులైన కపులు

III. విసండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

A. సమాధానాలు రాయండి.

1. వేదాలెన్ని? అవి ఏవి?
2. భాష యొక్క ప్రయోజనం ఏమిటి?
3. దేనిని ఉద్యానవనంగా కని భావించారు?

B. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

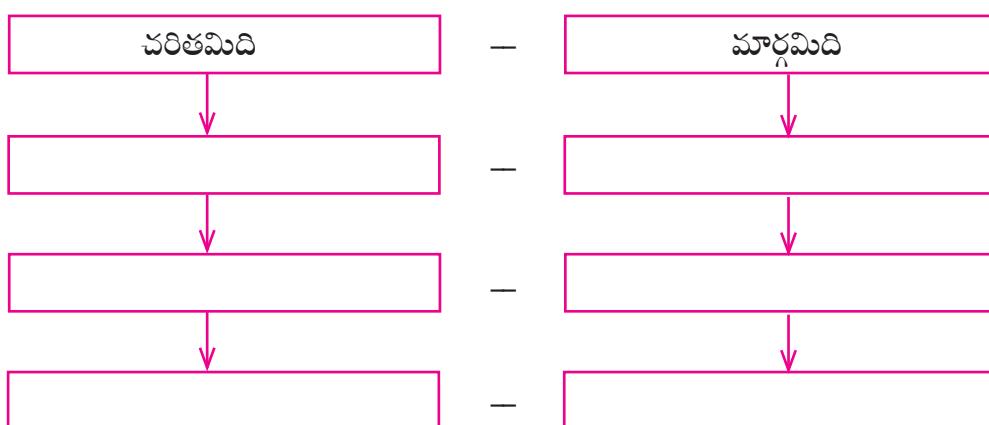
1. ప్రపంచానికి భారతదేశం చూపిన మార్గమేది?
2. గురుకుల వాదమేది?
3. విశాల హృదయులు కోరుకొనేదేమిటి?
4. భారతదేశ ఔస్నత్యాన్ని గురించి నీ అభిప్రాయం తెలియజేయి.

భాష-గమ్మత్తు:

శ్రీకారం	— ధికారం
ఉపకారం	— కారం
— — కారం	ధి — రం
— రో — కారం	ను — కారం
— ధ కారం	హో — కారం
— హంకారం	మ — కారం

IV. A. భాషావగాహన

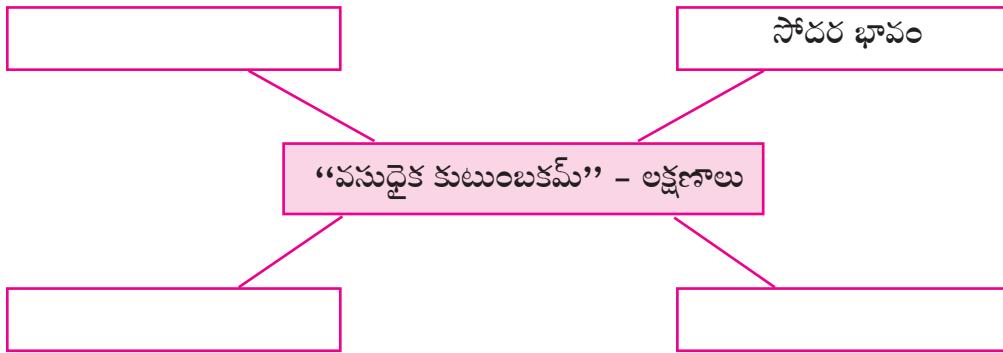
గేయాన్ని ప్రకాశ పతనం చేయండి. అందులోని ప్రాసపదాలతో పూరించండి.

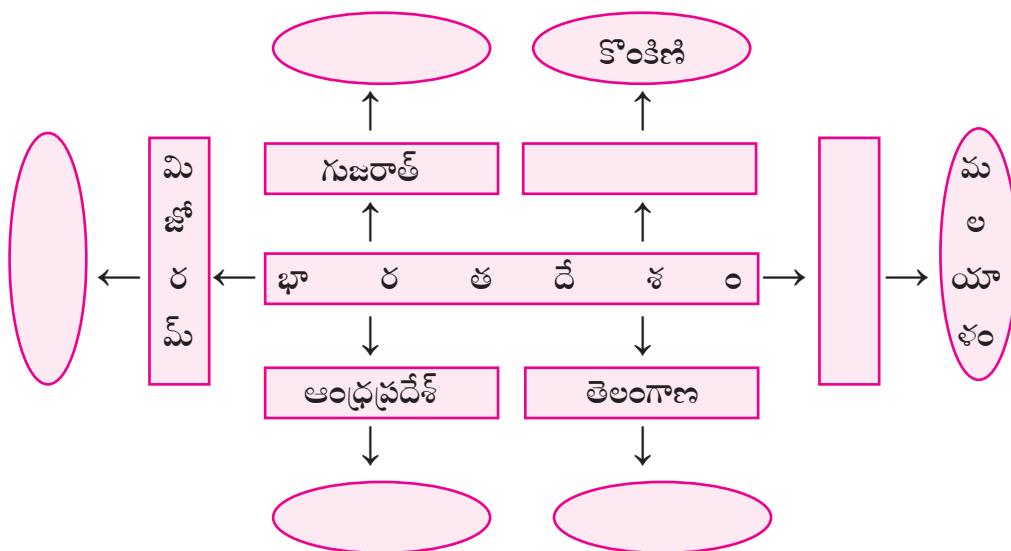
ఉక్కలేఖనం : - ● సంక్లేషం ● ఉద్యానవనం ● ఆశ్రమవాటిక ● సంస్కృతి ● హృదయం ● వసుధ

V. సృజనాత్మకత:

1. భారతీయులంతా ఒకే కుటుంబంగా పుండూలంటే ఎలాంటి గుణాలు అఫవరచుకోవాలి

2. భారతదేశంలో ఏ ప్రాంతం వారు ఏ భాషను మాట్లాడుతున్నారో అంతర్జాల సహాయంతో కింది ఆకృతిని పూర్తి చేయండి.

జాల్మీ పని:

'జాల్మీయ సమైక్యత' గురించి ఒక గోడ చిత్రం (పోష్టర్) తయారు చేయండి. చిత్రం + నినాదాలు లేదా గేయంలోని కొన్ని వాక్యాలను కూడా ఉపయోగించవచ్చు. గోడ చిత్రం తయారు చేసినవారి పేర్లను కూడా అందులో రాసి ప్రదర్శించండి.

అప్యయములు:

లింగము, విభక్తి, వచనములు ఏ పదాలకు పుండవో అట్టి పదాలను అప్యయాలు అంటారు.

కింది వాక్యాలు గమనించండి

1. పుస్తకం ఎక్కడ పెట్టావు? 2. అక్కడ వర్షం పడుతోంది 3. చౌరా! ఎంతటి తెలివైన బుడతడు పై వాక్యాలలోని 'ఎక్కడ, అక్కడ, చౌరా' పంటి పదాలకు లింగము కాని, వచనము కాని, విభక్తులు కాని లేవు. ఇట్టి పదాలను **అప్యయాలు** అంటారు.

నేనిని తెలుసుకున్నా, నేర్చుకున్నా.

- భారతదేశపు గొప్పదనం.
- ఇలాంటి గొప్పదేశంలో ఎలానడచుకోనుట.

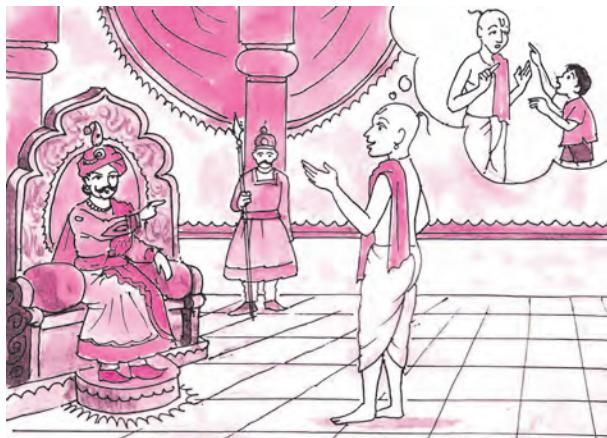
2. సంచిలో ఏనుగు

నేపథ్యం:

ప్రశ్న:- పైనున్న రంగు గీతను చెరపకుండా చిన్నది చేయడం ఎలా? జవాబు :- దానికన్నా పెద్ద గీత గీయడమే.

ప్రశ్న :- తివాచీని తొక్కుకుండా, దూకుకుండా ముందుకెళ్ళడం ఎలా? జవాబు :- తివాచీని చుట్టుకుంటూ వెళ్ళటమే. దీనినే నమయసుఖ్యాతి అంటారు. ఈ పారంలో రామకృష్ణుడు నమయసుఖ్యాతి ఏం చేశాడో చూద్దామూ!

ఒక రోజు తెనాలి రామకృష్ణుడు కని రాయలవారి సభకు చాలా ఆలస్యంగా వచ్చాడు. రాజుగారు రామకృష్ణుని ఆలస్యంగా ఎందుకు వచ్చాపని అడిగారు.

“మహారాజా! నా చిన్న కొడుకు ఈవేళ చాలా మారాం చేశాడు. వాడిని సముదాయించి వచ్చేసరికి ఇంతనేపైంది” అన్నాడు రామకృష్ణుడు. దానికి రాయలవారు ఫక్కున నవ్వారు. “రామకృష్ణా! ఊరకే ఏదోసాకు చెప్పాపుగానీ, పిల్లల్ని సముదాయించడం అంత కష్టమా?” అన్నారు.

“లేదు మహారాజా! చిన్న పిల్లలకి సచ్చాచెప్పడం అంత సులభం కాదు. దానిని మించిన కష్టమైన పని ఇంకోటి లేదు. అది కావాలి, ఇది కావాలని మారాం చేస్తారు. ఇవ్వకపోతే ఏడుపు లంకించుకుంటారు. గదిమితే ఇంకాస్త రెట్లిస్తారు. ఇప్పన్నీ వేగడం, వారిని ఊరుకోబెట్టడం అతికష్టం!” అన్నాడు రామకృష్ణుడు.

రాయలవారు దీనికి ఏమాత్రం ఒప్పుకోలేదు పైగా రామకృష్ణుడు కోతలు కోస్తున్నాడని అనుమానించాడు.

“మహారాజా! మీరు అంగీకరిస్తే కొంతనేపు నేను చిన్న పిల్లవాడిగా మారాం చేస్తా. మీరు తండ్రిగా సముదాయించండి. పిల్ల చేప్పలేలా ఉంటాయో మీకు చూపిస్తాను” అన్నాడు రామకృష్ణుడు.

ఓ! దానికిముంది అలాగే చేద్దామన్నారు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు. రామకృష్ణుడు “ఇప్పుడంటే... ఇప్పుడే... మిఠాయి కావాలి అని మొండి పట్టుపట్టాడు.

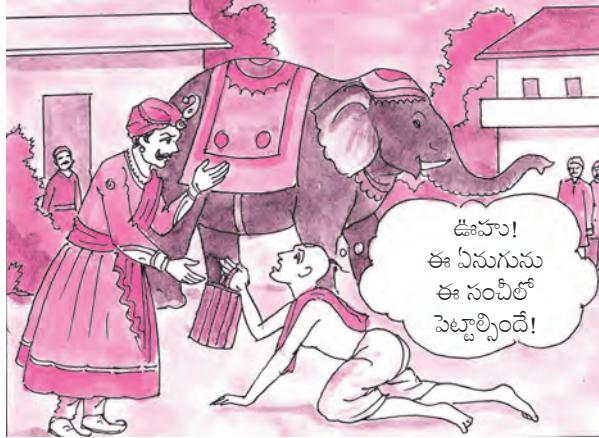
“ఓన్ ఇంతేగదా! అని మహారాజు వెంటనే మిఠాయి తెప్పించాడు. కొంచెం లిన్నాక బజారు కెళదామని గోల చేశాడు రామకృష్ణుడు. మహారాజు అతన్ని తీసుకొని బజారుకి వెళ్ళాడు.

రామకృష్ణుడు వీధిలో అటూ ఇటూ పరుగెత్తసాగాడు. మహారాజుని కూడా తన వెంట

సాంతవాక్యాలల్లో ఉపయోగించండి:- ● సముదాయించు ● ఫక్కున నవ్వు ● అతికష్టం ● సతాయించు ● కోతలుకోయు

పరుగెత్తించాడు. ఒక కొట్టు ముందు ఆగి రంగు రంగుల సంచి చూపించాడు. దానిని కొనమన్నాడు. రాజు ఆ సంచి కొన్నాడు. ఇంతలో ఒక ఏనుగు కనబడింది. అది కావాలని సతాయించాడు

ఉక్కలేభసం:- ● రామకృష్ణుడు ● కష్టము ● ఒప్పుకోను ● పిల్లచేష్టలు ● మితాయి ● శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. పిల్లలు గొడవ ఎందుకు చేస్తారు?
2. పిల్లలు గొడవ చేస్తే మీరే విధంగా సముదాయిస్తారు?

II. చదవండి-లోచించండి-రాయండి.

A. పదజాలం పెంపాందించుకుందాం.

మారాం చేయుట = మొండిపట్లు పట్లుట,
మంకుపట్లు పట్లుట;
సముదాయించడం = ఓదార్ఘడం;
సాకు = నెపము;

లంకించుకోనుట = మొదలు పెట్టుట;
గదుముట = గద్దించుట;

వేగడం = కాలం గడవడం;

కోతలు = గొప్పలు, బడాయి మాటలు;

అంగీకరించుట = ఒప్పుకోనుట;

సతాయించుట = బాధించుట;

వినుగు = చిరాకు;

రామకృష్ణుడు. చేసేది లేక మహారాజు ఆ ఏనుగుని కూడా కొన్నాడు.

అంతటితో ఉఱకోక ఆ ఏనుగుని తను కొన్న సంచిలో పెట్టమన్నాడు రామకృష్ణుడు. ఏనుగు సంచిలో ఎలా పడుతుంది? దానికి బదులు ఇంకేదైనా అడగుమన్నాడు రాజు.

అదేం కుదరదు. ఈ ఏనుగును ఈ సంచిలోనే పెట్టాలి. నాకికే మీ వద్దు". అని వేధించుకుతిన్నాడు రామకృష్ణుడు. కొంత సేపటికి మహారాజు విసిగిపోయాడు. ఓడిపోయానని ఒప్పుకున్నాడు. రామకృష్ణుడు సప్పుకున్నాడు.

B. సరియైన సమాధానానికి పలయం 'ఎ' చుట్టండి.

1. సభకు అలస్యంగా వచ్చినది —————
(అ) మహారాజు (ఆ) మంత్రి
(ఇ) రామకృష్ణుడు (ఈ) సేనాపతి
2. రామకృష్ణుడు సంచిలో పెట్టమన్నది

(అ) ఏనుగును (ఆ) మితాయిని
(ఇ) పండ్లను (ఈ) బొమ్మలను
3. రామకృష్ణునితో ఓడిపోయానని ఒప్పుకున్నది —————
(అ) మంత్రి (ఆ) సేనాపతి
(ఇ) రాజు (ఈ) పిల్లవాడు

C. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి.

అవి ఏ పరిచేధంలో ఉన్నాయో వాటి సంఖ్య

రాయండి.

1. ఆలస్యంగా వచ్చిన రామకృష్ణుడు

మహారాజుతో ఏమన్నాడు?

2. రామకృష్ణుడు ఏమని గోల చేశాడు?

3. రామకృష్ణుడు బజారులో ఏమేమి
కొనున్నాడు?

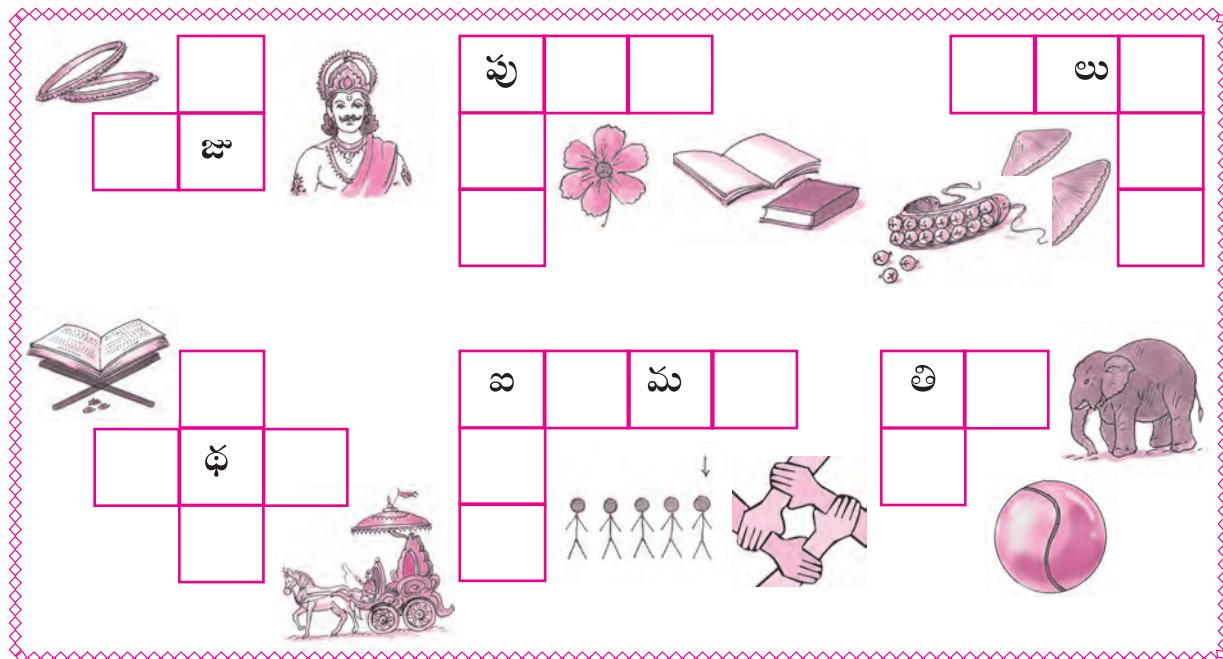
రస. పారంలోని మొదటి రెండు పరిచేధాలు చదివి
ఇచ్చిన కృత్యాలు పూర్తి చేయండి.

1. కింది వాక్యానికి తగిన విరామ చిహ్నాలు పెట్టండి.
మహరాజా నా చిన్నకొడుకు చాలా మారాం చేశాడు.
2. తప్పు/బప్పులను గుర్తించి రాయండి.
 1. రామకృష్ణుడు సభకు తోందరగా వచ్చాడు. ()
 2. రాయల వారు ఫక్కున సవ్వారు. ()

ఉ. మూడు, నాలుగు వాక్యాల్లో సమాధానాలు
రాయండి.

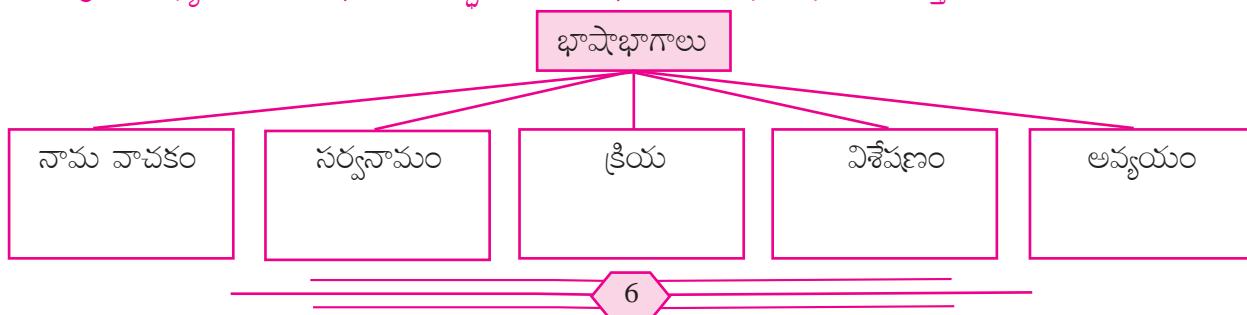
1. చిన్న పిల్లలకి నచ్చచెప్పడం గురించి
మహరాజుతో రామకృష్ణుడేమన్నాడు?

భాష-గమ్మత్తు

III. భాషావగాహన

అ. పుట సంఖ్య- 4లోని 4వ, 5వ పరిచేధాలు చదివి, వానిలోని భాషాభాగాలు గుర్తించండి

అ. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. ముందు
2. చిన్న
3. కష్టం
4. పిల్లలు

IV. సృజనాత్మకత

పారంలో రామకృష్ణుడు చేసిన మారాలను నాటకీకరణ చేయండి.

- మితాయి కావాలనటం.
- అటు ఇటు పరుగెత్తించి సంచి కొనమనటం.
- ఏనుగును సంచిలో పెట్టమనటం.

విభక్తులు:

రామకృష్ణుడు సభకు ఆలస్యంగా వచ్చాడు.

'సభ', 'ఆలస్యంగా' అనే రెండు పదాల మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని 'కు' అను వర్ణము తెలుపుతున్నది. 'కు' అను వర్ణము లేసటయితే పదాల మధ్య సంబంధం మనకు తెలియదు. ఈ విథంగా రెండు పదాల మధ్య సంబంధాలను తెలియజేయు వర్ణములు లేదా వర్ణ సముదాయమును 'విభక్తులు' అని అంటారు.

ఈ విభక్తులు ఎనిమిది రకాలు. అని

విభక్తులు	ప్రత్యుహాలు
ప్రథమ విభక్తి	డు, ము, పు, లు
ద్వాతీయ విభక్తి	నీన్, సున్, లన్, కూర్చు, గురించి
తృతీయ విభక్తి	చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్
చతుర్థి విభక్తి	కొఱకున్, కై
పంచమీ విభక్తి	వలనన్, కంటెన్, పట్టి
షష్ఠి విభక్తి	కిన్, కున్, యొక్క, లోన్, లోపలన్
సప్తమీ విభక్తి	అందున్, సన్
సంబోధన ప్రథమ విభక్తి	ఓ, ఓయి, ఓరి, ఓసి

కింది వాక్యాలలోని విభక్తులను గుర్తించండి.

1. చిన్న పిల్లలకి నచ్చచెప్పటం అంత సులభం కాదు.
2. మహారాజుని కూడా తనవెంట పరుగెత్తించాడు.
3. వీధిలో అటు ఇటు పరుగెత్తపాగాడు.
4. ఏనుగు సంచిలో ఎలా పడుతుంది.

నేనిని నేర్చుకున్నా.

- క్రమ శిక్షణను పాటించాలి. • సమయం విలువ తెలుసుకోవాలి.
- సమయపాలన (టైం మేనేజ్మెంట్) నేర్చుకోవాలి.

3. సుభాషితాలు

సేపథ్యం: “పెద్దల మాట చచ్చి మూట”. వారు అనుభవంతో చెప్పిన మాటలు మనకు మార్గదర్శకమై మనల్ని సన్మానిస్తాయి. అట్టివే సుభాషితాలు కూడా. ఇప్పుడు కొన్నింటిని నేర్చుకుండాం. ఆచరిద్దాం.

వెలుగురాక ముందె వేగినిదురలెమ్ము
ప్రాద్యబోడవ నిదుర బోవరాదు
నోమరితసమేల శుచిశుభ్రములయందు
తెలిసి నడుచుకోమ్ము తెలుగుబిడ్డ.

నిలిపి కుదురైన దస్తారి నేర్చుకోమ్ము
ప్రాయపలెను ముత్యాల సరాలరీతి
చదుపువారలు విసిగి వేసారు నటుల
గొలును ప్రాతలు ప్రాయకు తెలుగుబిడ్డ.

పుస్తకముల నీపు పూపువోలెను చూడు
చింపబోకు మురికి చేయబోకు
పరుల పుస్తకముల ఎరువు తెచ్చితివేని
తిరిగి యిమ్మువేగ తెలుగుబిడ్డ.

కలిసికట్టు తనము ఘనముగా కావలె
ఆటకైన మంచి పాటకైన
ఐకమత్య భావమంతకంతకు బెంచి
తేజరిల్లపలయు తెలుగుబిడ్డ

సాంతవక్యాలలో ఉపయోగించండి :- ● విసిగివేసారు ● ఘనముగా ● తేజరిల్లు ● ముత్యాలు ● పుస్తకము

I. విసండి-సంభాషించండి.

1. మంచి దస్తురి నేర్చుకోవడానికి నీవేం చేస్తావు?
2. ఐకమత్యం గురించి తెలిపే కథను నాటకీకరణం చేయండి.

II. పదజాలం పెంపాందించుకుందాం.

1. వేగ = వేగంగా;
ప్రాద్యబోడవ = తెల్లవారిన తర్వాత.
భావం: ఓ తెలుగు బిడ్డ! తెల్లవారక ముందే నిదర్శించాలి. ప్రాద్య పొడిచేవరకు నిదర్శించం మంచిది కాదు. శుచిశుభ్రముల యందు సోమరితనం వదలి నడచుకోవాలి.
2. పరులు = ఇతరులు; ఎరువు = అరువు
భావం: ఓ తెలుగు బిడ్డ! పుస్తకములను పూలవలె చూడుము. వాటిని చింపరాదు, మురికి చేయరాదు. ఇతరుల నుండి పుస్తకములు తెచ్చినచో వాటిని వీలైనంత తొందరగా తిరిగి ఇచ్చినేయాలి.
3. కుదురైన = చక్కనైన,
దస్తురి = వ్రాత, చేతివ్రాత;
వేసారునటుల = విసిగి పోయేటట్లుగా.
భావం: ఓ తెలుగు బిడ్డ! కుదురుగా ముత్యములవలె వ్రాయుట నేర్చుకొనుము.

చదివేవారికి విసుగు పుట్టునట్లుగా గొలుసు వ్రాతలు వ్రాయరాదు.

4. ఘనము = ఎక్కువ;
తేజరిల్లులు = ప్రకాశించుట, వృధి భావం: ఓ తెలుగు బిడ్డ! ఆటలకైనా, పాటలకైనా కలిసిమెలిసి పుండుట ఎంతో అవసరం. ఐకమత్య భావమును అందరూ పెంపాందించుకొని అభివృద్ధిని పొందవలెను.

III. చదవండి-అలోచించండి-రాయండి.

A. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి.

1. ఏయే విషయాలలో సోమరితనం కూడదు?
2. ఏ విధంగా వ్రాయకూడదు?
3. అభివృద్ధిని ఏ విధంగా పొందవలెను?

B. మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి.

1. పుస్తకముల నెట్లు చూచుకొనవలెను?
2. వ్రాత గురించి కని ఏమన్నాడు?

C. కింది భాషీలను కుండలీకరణాలలో ఇచ్చిన

సరియైన పదాలతో పూరించండి.

(ఘనము, పూపు, వెలుగు, మురికి)

1. పుస్తకముల నీవు వోలెను చూడు.
2. రాకముందే వేగ నిదుర లెమ్ము.
3. కలిసికట్టు తనము గా కావలె.

ఈ. కింది పరిచేధాన్ని చదివి పక్క పుటలోని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

ఈ స్ఫోలో ప్రతి జీవికి, మొక్కలకు సూర్యరష్ణి అవసరం. సూర్యరష్ణి వలన చాలా ఉపయోగాలున్నాయి. మన ఆరోగ్యానికి సూర్యరష్ణి బాగా సహకరిస్తుంది. దృఢమైన ఎముకలకు ‘డి’ విటమిన్ అవసరం. ‘డి’ విటమిన్ రోగినిరోధక శక్తిని పెంచుతుంది. అలాంటి విటమిన్ ‘డి’ సూర్యరష్ణి నుండి మనకు లభిస్తోంది. రోగకారక క్రిములను నాశనం చేయటంలో సూర్యరష్ణి చాలా శక్తివంతమైనది. కానీ గంటల తరబడి ఎండలో పుండటం, నడవడం చేస్తే ‘వడదెబ్బ’ తగులుతుంది. రోజూ కొద్ది సేపు నీరెండలో నిలబడితే మంచి ఆరోగ్యం.

ఉక్కలేఖనం :- ● ప్రాద్యబోడవ ● తెలుగు బిడ్డ ● దస్తురి ● తేజరిల్లు

ప్రశ్నలు:-

- ‘డి’ విటమిన్ దేనిని పెంచుతుంది?
- వడదెబ్బ ఎందుకు తగులుతుంది?
- సూర్యరష్ణ ఉనయోగాలను రాయండి.

IV. భాషాపగాహన

ప్యాతిరేక పదాలను పద్యభాగంలో వెతికి రాయండి.

- చీకటి
- చురుకుతనం
- ఒక చెన్న సమాచారాన్ని రాసుకోండి. జట్టులోని ప్రతి ఒకరు దానిలో ఒక పదం మార్చి పక్కవారికి చెప్పండి. చివరికి ఆ సమాచారం ఏమపుతుందో చూడండి.

ఉదా:

మీరంతా పీటర్ ఇంటికి రండి. జట్టు పని చేద్దాం.	మీరంతా రూప ఇంటికి రండి. జట్టుపని చేద్దాం.	మీరంతా రూప ఇంటికి రండి. బొమ్మలు చేద్దాం.	మీరంతా పారశాలకు రండి. బొమ్మలు చేద్దాం.
--	---	--	--

భాష-గమ్మత్తు

కింది పదాలు, చిత్రాల అధారంగా పాట రాయండి.

చిట్టి

అమ్మ

కొట్టిందా?

పాట

తోటకెళ్లావా?

తెచ్చావా?

లోపెట్టావా?

గుటుక్కు మింగావా?

నేనిని నేర్చుకున్నా.

గ్రంథాలయ సమయం:

- సోమరితనం వదలి నడచుకోవడం
- ఐకమత్యభావంను పెంపాందించుకోవడం

- వేమన, సుమతీ శతక పద్యాలను చదవండి.
- నచ్చిన వాటిని తరగతిలో రాగయుక్తంగా పాడండి.

4. ప్రకృతి ధర్మం

నేపథ్యం: అమ్మ మనసు మెత్తగా
పిట్ట కూత కమ్మగా
పట్ట తేనె తియ్యగా
చెట్టు నీడ చల్లగా..
ఉంటాయని మనకు తెలుసు కదా!
అటువంటి చెట్లని మనం రక్షిస్తు
అవి మనల్ని రక్షిస్తాయి.
అనే విషయాన్ని బుజువు చేస్తున్న
ఈ పాతాన్ని ఇప్పుడు చదువుదామా!

పూర్వం ధనపురి అనే గ్రామముండేది. అది పాడిపంటలకు సిరి సంపదలకు నిలయమై విలసిల్లేది. ఊరికి సమీపంలో ఉన్న కొండలను, వనాలను ఆ ఊరి ప్రజలు దేవతలుగా కొలిచేవారు. ఊళ్ళే చెట్లను నాటి బిడ్డల్లా సాకేవారు.

ధనపురి గ్రామస్తులకు ఒక నియమం ఉండేది. వంటకయినా, ఇంటి నిర్వహణానికయినా ఎండి మోడైన చెట్లనే ఉపయోగించాలి. పచ్చని చెట్ల జోలికి పోరాదు.

తరాలు మారాక ఆ గ్రామంలో ఊరివాళ్ళ బుద్ధులు పెడదారి పట్టాయి. ప్రజలు

ధనాశాపరులయ్యారు. సంపాదన కోసం కలవ వ్యాపారం ప్రారంభించారు. అందువల్ల ఊరు చుట్టూ ప్రకృత ఉన్న చెట్లు తగ్గిపోయాయి. కొండల మీదున్న చెట్లు తగ్గిపోయాయి. పచ్చగా మిసమిసలాడే పరిసరాలు బోసిపోయాయి.

అప్పటి నుంచి ధనపురి వాసులకు కష్టాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఆ ప్రాంతంలో వర్షాలు తగ్గిపోసాగాయి. పొలాలు బీడుగా మారిపోయాయి. కరువంటే ఎలా ఉంటుందో ధనపురి ప్రజలకు తెలిసాచ్చింది. అన్ని డబ్బు చేసుకోవడానికి చెట్లన్నిటి అయిపోయాయి.

ఉక్కలేఖనం:- ● గ్రామస్తులు ● పచ్చని చెట్లు ● చుట్టూప్రకృత లు ● ఆశ్చర్యపోపులు ● గడ్డిమొక్కలు ● విలసిల్లు

చేసేదేమీ లేక ప్రజలు బతుకుదెరువు కోసం వలస పోయారు. కొన్నాళ్లకు ధనపురి మట్టిదిబ్బయింది.

చాలా సంపత్తురాల తరువాత పుట్టిన ఊరు మీద మమకారంతో ఒక వ్యక్తి ధనపురి చూడడానికి వచ్చాడు. దారంతా మొక్కలు, గుబురు పొదలతో నిండి ఉంది. అక్కడక్కడా కొత్తగా వెలసి పెరుగుతున్న చెట్లు కనిపించాయి. ఆ ప్రాంతం అడవిని తలపించింది. వచ్చిన వ్యక్తి పరిసరాలను చూస్తూ ఆశ్చర్యపోసాగాడు. గ్రామముండే ప్రాంతంలో అడుగు పెట్టేసరికి అతడికి ఊరిమధ్యలో ఒక పూరిపాక కనిపించింది. దగ్గరకు వెళ్లి చూసేసరికి అందులో ఒక సాధువు కనిపించాడు.

మొదట బిత్తరపోయి తరువాత తేరుకొని ఆ వ్యక్తి సాధువుకు నమస్కరించి, స్వామీ నా పేరు నీరయ్య, గతంలో ధనపురివాసిని! కరవొచ్చిపడడంతో అందరితోపాటు నేనూ ఊరు విడిచి వెళ్లాను. ఇక్కడ నేను చూస్తున్నది చిత్రంగా ఉంది. నీటి

చుక్కలేని చెరువులు నీటితో నిండుగా కనిపించాయి. చెట్లూ చేమ అంతరించిన ప్రాంతం పచ్చదనంతో కళకళలాడుతుంది. ఇది ఎలా సాధ్యమయింది?" అని అడిగాడు.

దానికి సాధువు మందహసం చేశాడు. "నాయనా! వికసించడం ప్రకృతి సహజ గుణం! స్వార్థపరుల వల్లనే మీ ఊరికి కరువు వచ్చింది. మీరంతా ఎప్పుడయితే ఈ ప్రాంతం వదిలి వెళ్లాలో హాని జరగడం తగ్గింది. ప్రకృతి దానికదే వికసించింది. ఇందులో వింతలేదు!" నీరయ్య సందేహాలను తీర్చాడు సాధువు!

సాధువు మాటలు విన్న నీరయ్య ఆ మాటల్లోని సత్యాన్ని గుర్తించాడు. క్రమేహీ ఊరి జనమంతా తిరిగి ధనపురికి వచ్చి చేరారు.

పర్యావరణానికి భంగం కలుగకుండా జీవించడం అలవర్షుకున్నారు.

ధనపురి పూర్వావైభవాన్ని పొంది ఆదర్శగ్రామమయింది.

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. గ్రామాలకు, పట్టణాలకు ఉన్న సామ్య భేదాలు.
2. చెట్లవలన ఉపయోగాలు.

II. కొత్త పదాలు తెలుసుకుండా.

- సిరిసంపదలు = ఐశ్వర్యము;
పెడదారి = తగని మాద్దము;
తరగిపోవు = తగిపోవు; మమకారము = ప్రేమ;
భంగము కలుగకుండా = అడ్డురాకుండా.

III. పాతాన్ని ఒక్కొక్కరుగా తరగతిలో ప్రకాశపరచం చేయండి.

IV. వినండి-అలోచించండి-రాయండి.

A. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి.

1. ధనపురి ప్రజలు వేటిని ఆరాధించేవారు?
2. తరాలు మారడంతో ప్రజలు ఏ విధంగా మారారు?

3. చెట్లు తగిపోవడంతో గ్రామంలో ఏం మార్పు వచ్చింది?

4. ప్రకృతి సహజగుణమేంటి?

B. మూడు, నాలుగు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. ధనపురి వాసులకు ఎప్పటి నుంచి కష్టాలు ప్రారంభమయ్యాయి?
2. ధనపురిని చూడటానికి వచ్చిన వ్యక్తి ఎందుకు ఆశ్చర్యపోయాడు?
3. 'ప్రకృతి ధర్మం' అన్న పాతం నుండి మీరు ఏం తెలుసుకున్నారు?

C. పాతంలోని జంట పదాలను ఏరి రాయండి

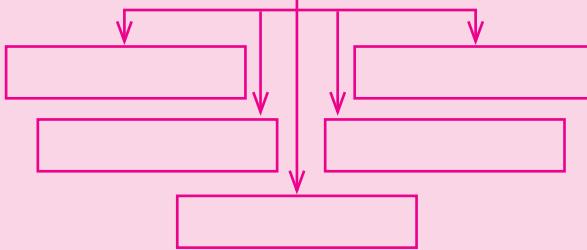
ఉదా:- పాడిపంటలు

1. _____
2. _____
3. _____

సృజనాత్మకత

- రాయండి-ఆసందించండి.
- ఉపాధ్యాయుని సహాయంతో ఒక ప్రశ్నావళిని తయారు చేసుకొని మీ పరిసరాలలోని ప్రజలు వలస వచ్చుటకు గల కారణాలను ముఖ్యముషి ద్వారా తెలుసుకొని నవోదు చేసుకోండి.
- మీ పరిసరాలలోని కొందరు స్వగ్రామం నుండి వలస వచ్చుటకు గల కారణాలను అడిగి తెలుసుకొని పక్కనున్న ఆకృతిలో రాయండి.

వలస పోవడానికి కారణాలు

భాషలో అడుకుండాం. భాషనేర్చుకుండాం:

కర్త గాని కర్త = జీలకర్త

హరం గాని హరం = _____

దేహం గాని దేహం = _____

మామ గాని మామ = _____

దేశం గాని దేశం = _____

దారం గాని దారం = _____

కాయ గాని కాయ = _____

దార గాని దార = _____

అపగాహన చేసుకుండాం-అనువాదం చేధాం - తగిన చిత్రాన్ని గడిలో గేధాం.

గావాజవళ నదీ,
నదీత పాణి।
తీరావర ఝాడ,
झాడావర చిమణి।
చిమణి గాఈ,
చివచివ గాణి।

V. భాషాపగాహన

A. వాక్యాంగాలు గుర్తించి పట్టికలో రాయండి.

- ప్రజలు చెట్లను బీడ్లలూ సౌకేవారు.
- ప్రజలు కలప వ్యాపారం ప్రారంభించారు.
- సాధువు వీరయ్య సందేహాలను తీర్చాడు.

కర్త	కర్తు	క్రియ

ఆ. గీతగీసిన పదాలను పాఠంలోని సమార్థక పదాలతో పూరించండి.

1. పర్యావరణానికి ఇట్టుంది కలుగకుండా జీవించారు.
2. ఒక వ్యక్తి పుట్టిన ఊరి మీద ప్రేమతో ధనపురికి వచ్చాడు.
3. ఊరి మధ్యలో ఒక గుడినె కనిపించింది.
4. వీరయ్య ఆ మాటల్లోని నిజాన్ని గ్రొంచాడు.

ఇ. గీతగీసిన పదాలు కుండలీకరణంలో ఇచ్చిన భాషాభాగాలతో రాయండి. (నామవాచకం, అప్యయం, విశేషణం, సర్వనామం, క్రియ)

1. ఊరు చుట్టుప్రక్కల ఉన్న చెట్లు తగ్గిపోయాయి.

2. అప్పుడు ఊరి ప్రజలకు కష్టాలు ప్రారంభమయ్యాయి.
3. వీరయ్య ధనపురి చూడటానికి వచ్చాడు.
4. అతడికి ఊరిమధ్యలో ఒక పూరిపాక కన్నించింది.
5. వ్యవసాయం చేసి చక్కని ఫలితం సాధించాడు.

ఈ. ‘చెట్లను మనం రక్షిస్తే, మనల్ని చెట్లు రక్షిస్తాయి’

అనే అంశంపై పది వాక్యాలలో వ్యాసం రాయండి.

కింది వాక్యాలను గమనించండి.

1. చుట్టుం చూసిపోదామని వచ్చేను.
2. అమె అతని మంచి చెడ్డలు అడిగింది.

పై వాక్యాలు ‘నిశ్చయ’ విషయాన్ని తెలియజేయుచున్నవి, ఇట్టి వాక్యాలను “నిశ్చయార్థక వాక్యాలు” అని అంటారు.

1. అతడు పారశాలకు రాలేదు. 2. నాకు పాట పాడటం రాదు.

పై వాక్యాలలో భావం వ్యతిరేకమైన అర్థాన్ని తెలుపుతున్నాయి. ఇట్టి వాక్యాలను “ప్యతిరేకార్థక వాక్యాలు” అని అంటారు.

1. నీవు ఎక్కడికి వెళ్లావు? 2. ఈ రోజు పారశాలకు సెలవా?

పై వాక్యాలు ఇతరులను అడుగుతున్నట్లుగా ఉన్నవి. ఇతరులను ప్రశ్నించునట్లు ఉండే ఇటువంటి వాక్యాలను ‘ప్రశ్నార్థక వాక్యాలు’ అని అంటారు.

1. ఆహో! నెమలి ఎంత అందంగా పురివిప్పి ఆడుతోంది. 2. ఔరా! ఎంతపని చేశావు.

పై వాక్యాలు ఆశ్చర్యాన్ని, విచారాన్ని తెలియజేయుచున్నవి. ఇటువంటి వాక్యాలను ‘ఆశ్చర్యార్థక’ వాక్యాలు అని అంటారు.

• కింది వాక్యాలను ప్రకాశపరసం చేసి అవి ఏ రకానికి చెందినవో గుర్తించి రాయండి.

1. ఊళ్ళో చెట్లను నాటి బిడ్డల్లా సాకేవారు. 2. నాయనా! నికసించడం ప్రకృతి సహజగుణం.
3. పచ్చని చెట్ల జోలికి పోరాదు. 4. ఇది ఎలా సాధ్యమయింది?

నేనిని నేర్చుకున్నా.

- ప్రకృతి వనరులను పొదుపుగా వాడుకొనుట.
- చెట్లను నాటుట, రక్షించుట.

మహిళా శాస్త్రవేత్తలు

పరసం :

పుట్టపెడల్ ట్రూప్స్కేన్:- ఒంగకుండా, కాలితోనొక్కి చెత్తడబ్యా మూతని తెరిచే పద్ధతిని లిలియన్ అనే అమెరికన్ మహిళ కనిపెట్టింది. ఫ్రెజ్ తలుపు లోపల పెల్పులు, ఎలఫ్రెండ్ పుడ్ మిక్కర్ ఇంకా వంటగదిలో ఉపయోగించే ఎన్నింటినో ఆమె కనిపెట్టింది.

పీపర్ బేగ్:- 1860లో మార్గరెట్ నైట్ అనే ఆమె పీపర్ ఫ్యాక్టరీలో పని చేస్తూ పీపర్ బేగ్ని తయారు చేసే యంత్రాన్ని కనుగొంది. ఇంకా రోటరీ ఇండ్సెన్ షో కటింగ్ మిపస్ లాంటి అనేక యంత్రాలు కనిపెట్టింది.

డిస్ వాపర్:- ఐశ్వర్యపంతుడైన వ్యాపారి భార్య జోస్ఫీన్ తరచు పార్టులు ఇచ్చేది. పాత్రలు కడిగేటప్పుడు పనివాళ్ళు కప్పులని పగలకొడుతుండటంతో అంట్లు తోమే యంత్రాన్ని 1886లో కనిపెట్టి పేటంట్ పొంది, 1961లో 'వర్లపూల్', కార్బోరేషన్కు అమ్మింది.

విండ్ పీల్ వైపర్:- 1900 లో వర్రంలో లేదా మంచులో బన్ని ట్రైవ్ చేసేప్పుడు ట్రైవర్ మధ్య మధ్యలో వాహనాన్ని ఆపి ముందు అధ్యం తుడవడం గమనించిన మేరీ ఏండర్సన్ అద్దాన్ని యాంత్రికంగా తుడిచే విండ్ పీల్ వైపర్ని కనుక్కుంది. ఇప్పుడు వైపర్ లేని కాద్దే లేను.

పై పత్రికా కత్తిరింపును చదివి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. డివ్వాపర్ను ఎవరు కనిపెట్టారు?
2. మేరీ ఏండర్సన్ విండ్ పీల్ వైపర్ ఏ విధంగా కనిపెట్టింది?
3. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.
 1. కష్టపుడు X
 2. లోపల X
4. పర్యాయపదాలు రాయండి.
 1. మహిళ : 2. హిమము:

ప్రాణక్షుపని :- మీకు నచ్చిన కొందరు శాస్త్రజ్ఞులు - వారి విపరణలు - ఆనిషురణలు గురించి అంతర్జాలంలో విషయాన్ని సేకరించి చిత్రాలతో సహా ఆల్ఫ్మ్ తయారు చేయండి.

5. గురువులకిడె మా వందనం

సేపథ్యం: గురువు అంటే మనలోని అజ్ఞానాన్ని పొరద్రోలి జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించేవాడు అని అర్థం. అందుకే ‘గురుర్ష్వహృత్యు, గురుర్విష్టు, గురుర్వేవో మహేశ్వరా’ అని గురువుని మనం గౌరవిస్తాం, అటువంటి గొప్ప గురువు గురించి ఇప్పుడు తెలుసుకుండాం!

చదువు నేర్చే గురువులకిడె మా వందనం
జ్ఞాన దాతల చరణాధూళికి వందనం

శాంతమూర్తులు - స్వచ్ఛకీర్తులు

సుజన చంద్రులు - సుగుణసాంద్రులు

గురులు - సురతరులు

చదువు...

రామునికి - విలువిర్య నేర్చేను
మౌని విశ్వామిత్రుడు
కృష్ణనే చదివించే
సాందీప జ్ఞాని పవిత్రుడు

ఎంత ఘనులకునైన గాని
గురువులే ప్రత్యక్ష దేవులు

చదువు...

రాధాకృష్ణులు - రామకృష్ణులు
విశ్వకపులు - వివేకానందులు
శంకరులు - వేదవ్యాసులు
ఎందరెందరో జగద్గురువులు

చదువు...

కోటి సూర్యులున్న - కోటి చంద్రులున్న
గురువు మాట లేకుండా - ఎదచీకపి పోతుండా?
జ్ఞానజ్యోతి వెలిగించి - మము ప్రగతికి సడిపించే
గురువే బ్రహ్మ గురువే విష్ణువు - గురువే మహేశ్వరుడు

ఆ త్రిమూర్తి రూపునకిడె వందనం
ఆ దరుంతరంగున కిడె వందనం

చదువు...

సాంతవాక్యాలు:- ● స్వచ్ఛకీర్తులు ● పవిత్రుడు ● ఘనులు ● ప్రగతి

I. విసండి-చెప్పండి

'గురువూర్లిము', 'టొఫ్ఫోయ దినోత్సవం'
గురించి తెలుసుకోండి. తరగతిలో చర్చించండి.

II. పదజాలం పెంపాందించుకుండాం.

- జ్ఞాన దాతలు = జ్ఞానమునిచేచారు;**
చరణధూళి = పాదాల దుమ్ము;
స్వచ్ఛకీర్తులు = స్వచ్ఛమైన కీర్తి గలవారు.
**భావం: చదువు (విద్య)ను నేర్చే గురువులకు మా సమస్యారం. జ్ఞానాన్నిచేసే గురువుల పాదధూళికి సమస్యారం. ఆ గురువులు శాంతము మూర్తి భవించిన వారు, స్వచ్ఛమైన కీర్తిగలవారు, చంద్రుని వంటి వారు, మంచి గుణము గల సముద్రుని వంటివారు.
అట్టి గురువులు దేవతలతో సమానమైనటువంటివారు.**
- మౌని = ముని; జ్ఞాని = జ్ఞానవంతుడు;**
పవిత్రుడు = పవిత్రమైన మనస్సు గలవాడు;
ఘనులు = గొప్పవారు;
ప్రత్యక్ష దేవులు = కనబడే దైవంవంటివారు.
భావం: ముని విశ్వామిత్రుడు శ్రీరామ చంద్రునకు విద్యనేర్చేను. జ్ఞాని, పవిత్రుడైన సాందీపముని కృష్ణుని చదివించేను. ఎంతటి గొప్పవారికైనను గాని గురువులే కనబడే దైవాలు.
- విశ్వకర్మలు = ప్రపంచానికి కపులు;**
జగద్గురువులు = ప్రపంచానికి గురువులు
భావం: రాధాకృష్ణులు, రామకృష్ణులు, విశ్వకర్మియైన రహిందునాథ లాగోర్, వివేకానందులు, ఆదిశంకరాచార్యులు, భారతం రాసిన వేద వ్యాస మహర్షి మరెంతంత మందో ప్రపంచానికి గురువులు.
- ఎద = హృదయము, మనస్సు;**
జ్ఞాన జ్యోతి = జ్ఞాన మనెడి జ్యోతి;
ప్రగతి = అభివృద్ధి.

భావం: కోటి సూర్యులున్నాము, కోటి చంద్రులున్నాము గురువు మాట లేకుండా హృదయం సందలి చీకటి పోదు. గురువులే జ్ఞానమనెడి జ్యోతిని వెలిగించి మనల్ని అభివృద్ధిచేపుకు సడిపించే గురువే బ్రహ్మ, విష్ణువు, మహేశ్వరుడును.

III. చదవండి-అలోచించండి-రాయండి.

A. కృత్యాన్ని పూర్తి చేయండి.

- రామునికి, కృష్ణునికి విద్య నేర్చిన గురువులు

- ఇద్దరు జగద్గురువులు

B. మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి.

- గురువు లెటువంటి వారు?
- గురువులే ప్రత్యక్ష దేవుళ్ళని ఎట్లు చెప్పపచ్చును?
- గురువు మాట ఎటువంటిది?

IV. భాషాపగాహన

A. వ్యాతిరేకపదాలు రాయండి.

1. కీర్తి	x
2. సుగుణము	x
3. జ్ఞానము	x
4. పవిత్రుడు	x

B. వాచకాలు రాయండి.

1. మౌని	2. రాధ
3. జ్యోతి	4. కృష్ణుడు

- సంగీకములోని నిఘంటువు (ఆన్లైన్ డిక్షనరి) సహాయంతో కలిసపదాలకు అర్థాలు తెలుసుకోండి.
- పాతములో పచ్చిన గురువులను గురించి అంతర్జాలంలో అధిక వివరాలు తెలుసుకోండి.

నేనిని నేర్చుకున్నా.

- గురువుల గొప్పదనం గురించి.
- గురువులను గౌరవించుట.

ఉక్కలేఖనం :- • స్వచ్ఛకీర్తులు • విశ్వామిత్రుడు • రాధాకృష్ణులు • జ్ఞానజ్యోతి

6. దసరా

(అవి దసరా నవరాత్రుల రోజులు. అది ముంబయిలో ఒక కాలని. కాలని మధ్యలో చక్కగా అలంకరించిన రంగురంగుల పొమియానా, అందులో ఒక మూల కోలాటం కర్రలు, వాయిద్యాలు ఉన్నాయి. కొన్ని కర్మీలు కూడా వేసి ఉన్నాయి. ఆహాతులు అందరితో ఆ ప్రాంగణం కళకళలాడుతోంది. ఇంకాద్ది సేపట్లో కోలాటం, (దాండియా) గర్భానృత్యం మొదలవుతాయి. పిల్లలంతా ఒక చోట చేరారు. ప్రణవి వాళ్ళ నాన్నమ్మతో వచ్చింది.)

- ప్రణవి :** నాన్నమ్మ! వీళ్ళంతా నా స్నేహితులు. గౌరవ్, పబ్లుమ్, లక్ష్మి సింగ్, మేరి.
- పిల్లలు :** (ముక్క కంఠంతో/ఒక్కసారిగా) నమస్కారం నాన్నమ్మ.
- నాన్నమ్మ :** మీ అందరికి నా ఆశీస్ములు. మిమ్మల్ని ఇలా కలుసుకోవడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది.
- లక్ష్మి సింగ్ :** ఈ తొమ్మిది రోజులు ఎంతో సంతోషంగా గడిచాయి. రేపు దసరా!
- పబ్లుమ్ :** మళ్ళీ సంవత్సరం ఆగితే కాని దసరా రాదు. ఈ సరదా కూడా రాదు.
- గౌరవ్ :** మీరు పండుగల గురించి రకరకాల విషయాలు, కథలు చెప్పారని ప్రణవి చెప్పింది. ఈ రోజు మీరు మాకు దసరా గురించి చెప్పారా!
- నాన్నమ్మ :** తప్పకుండా! ఈ పండుగని శరద్యతువులో ఆశ్చర్యముజ శుభ పాడ్యమి నుండి దశమి వరకు జరుపుతారు. ఈ తొమ్మిది రోజులు దేవీ పూజలు చేస్తారు. అందువలన ఈ పండుగను ‘దేవీ నవరాత్రులు’ అని కూడా అంటారు.
- మేరి :** క్రిస్తు పుట్టిన రోజును క్రిస్తుస్టగా జరుపుకుంటాం. మరి ఈ దసరా ఏ సందర్భంగా చేస్తారు.
- నాన్నమ్మ :** పూర్వం మహిషాసురుడు అనే రాక్షసుడు దేవతలను, ప్రజలను బాధించేవాడు. వారంతా విష్ణుమూర్తికి, శివునికి మొరపెట్టుకున్నారు. వారు దేవిని స్వాప్తించి అనేక ఆయుధాలు బహుకరించారు. ఆమె మహిషాసురునితో తొమ్మిది రోజులు యుద్ధం చేసి చివరికి ఆ దుర్మార్గాని సంహరించింది. ఆ ఆనందంతో ప్రజలు ఈ పండుగను జరుపుకుంటున్నారు.
- ప్రణవి :** నాన్నమ్మ! దసరా పండుగను విజయదశమి అని కూడా అంటారు కదా! ఎందుకు?
- నాన్నమ్మ :** పాండవులు ఈ దశమి రోజున జమీవృక్షాన్ని పూజించి ఆయుధాలు ధరించి కౌరపులపై విజయం సాధించారు. అదే విధంగా శ్రీరాముడు ఈ దశమి నాడే దేవీప్రతం చేసి రావణాసురుని సంహరించి విజయం పొందాడు. అందుకే దీన్ని విజయదశమి అంటారు.

లక్ష్మి సంగ్ : భారతదేశం అంతా ఈ సమయంలో దాండియా ఆడుతారా?

నాన్నమ్మ : లేదు. దక్షిణ భారతదేశంలో కొన్ని ప్రాంతాలలో బొమ్మల కొలుపులు పెడతారు. వాహన పూజలు, ఆయుధ పూజలు చేస్తారు. వివిధ రంగులు పూసుకొని దసరా వేషాలు వేస్తారు. వాటిలో పులి వేషం ముఖ్యమైనది.

మేరీ : మరి ఉత్తర భారతదేశంలో ఏం చేస్తారు?

నాన్నమ్మ : ఉత్తర భారతంలో రామలీల ఉత్సవాలు జరుపుతారు. పిల్లలు, పెద్దలు కలిసి దాండియా కూడా అడ్డారు.

గౌరవ : నేను క్రిందటి దసరా పండుగకు మా అత్తయ్య వాళ్ళింటికి ఖమ్మం వెళ్ళాను. అక్కడ బతుకమ్మ పండుగ అని చేశారు. రకరకాల పూలతో బతుకమ్మని అలంకరించి దాని చుట్టూ పాటలు పాడుతూ చప్పట్లు చరుస్తూ తిరిగారు. చివరకు సీళ్ళతో నిమజ్జనం చేసారు.

నాన్నమ్మ : ఇన్ని విషయాలు తెలుసుకున్న తర్వాత మీకేం అనిపిస్తుందో చెప్పండి.

పిల్లలు : చెడు మీద ఎప్పుడూ మంచి గెలుస్తుంది అనిపిస్తుంది.

నాన్నమ్మ : ఔనోను. నిజమే. అదిగో మీ దాండియా మొదలైంది. వెళ్ళండి. నేను ఇక్కడ కూర్చుని మిమ్మల్ని చూస్తాను.

I. విసండి-సంభాషించండి.

1. జాతీయ పండుగలు అంటే ఏమిటి?

అని ఏని?

2. నీకు నచ్చిన పండుగను గూర్చి మిత్రునికి వివరించు.

3. క్రిస్తున్న, రంజాన్ పండుగలు ఎలా జరుపుకుంటారు? చర్చించండి.

II. చదవండి-అలోచించండి-రాయిండి.

A. కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయిండి.

1. దసరా పండుగ ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?

2. మహిషాసుర పుత్రాంతాన్ని తెలపండి.

3. ‘విజయదశమి’ అని ఎందుకన్నారు?

4. దక్షిణ భారతంలో ఈ దసరా పండుగ ఎలా జరుపుతారు?

5. దసరా పండుగ ఉత్తర భారతంలో జరుపుకునే తీరును వివరించండి.

B. కింది పండుగలు ఏమే మాసాల్లో పస్తాయో అలోచించి జతపరచండి.

1. కృష్ణాష్టమి

అ. ఆశ్వయుజం

2. వినాయక చవితి

ఆ. చైత్రం

3. ఉగాది

ఇ. త్రావణం

4. దసరా

ఈ. భాద్రపదం

C. భాళీలను సరియైన్ పదాలతో పూరించండి.

1. దసరా పండుగను ————— జరుపుకుంటారు.

(అ) మూడు రోజులు (ఆ) తొమ్మిది రోజులు

2. దసరా పండుగను ————— అని కూడా అంటారు.

(అ) భోగి (ఆ) విజయదశమి

3. పూర్వం ————— అనే రాక్షసుడు

దేవతలను, ప్రజలను బాధించేవాడు.

(అ) మహిషాసురుడు (ఆ) తారకాసురుడు

శబ్ద కాలుష్యం కాని రీతిలో పండుగలు, ఉత్సవాలు జరుపుకుందాం

III. భాషాపగాహన

A. పచసము మార్పి రాయండి.

1. రాజు = _____
2. వాయిద్యలు = _____
3. రాళ్ళనుడు = _____
4. పండుగ = _____

B. కింద వాక్యాలను కుండలీకరణంలో ఇప్పబడిన సరైన విభక్తులతో పూరించి రాయండి.

(ని, గురించి, తే, ను, లో)

1. ఈ రాత్రి [] దాండియా ఆడటం అయిపోతుంది.
2. దనరా పండుగ [] చెప్పారా?

3. ఈ పండుగ శరద్యతువు []

జరుపుకుంటారు.

4. వారు దేవి [] సృష్టించారు.

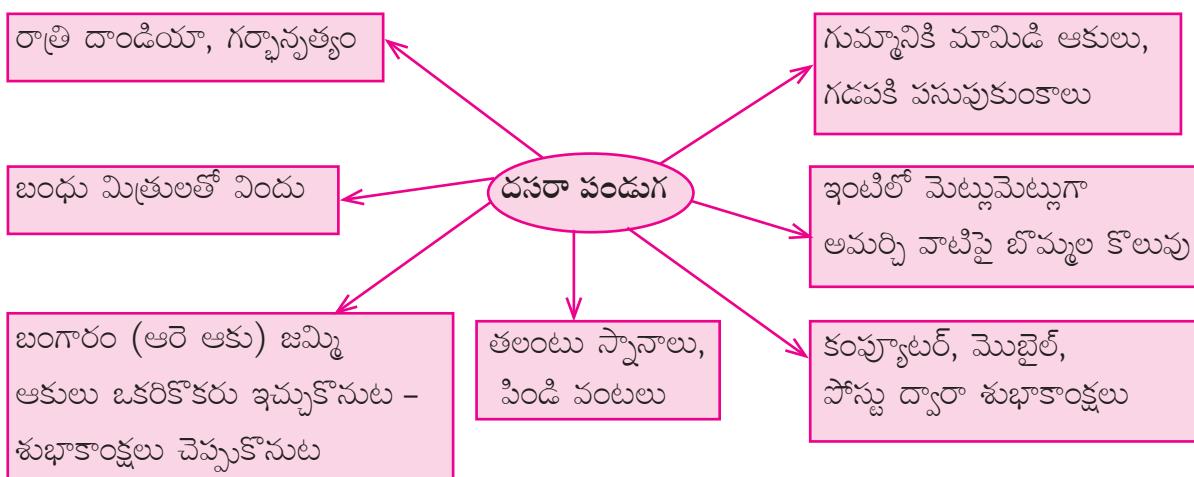
5. రకరకాల పూలతో బతుకమ్మ [] అలంకరిస్తారు.

C. గీతగిసిన పదాలు కుండలీకరణంలో లడిగిన విధంగా రాయండి.

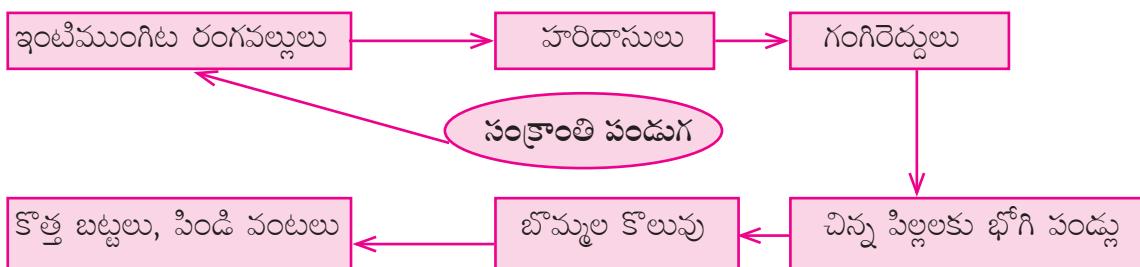
1. మీరు పండుగల గురించి చెప్పారు.
(భాషాభాగము)
2. దేవీ పూజలు చేస్తారు (వాచకము)
3. పాండపులు విజయం సాధించారు (కాలము)
4. కొన్ని ప్రాంతాల్లో బోమ్మల కొలువులు పెడతారు (పచసము)

IV. A. దనరా, సంక్రాతి పండుగలను ఎలా జరుపుకుంటారో కింది అల్లిక ఆధారంగా 10 వాక్యాలు రాయండి.

1. దనరా:-

2. సంక్రాంతి:

నేనిని నేర్చుకున్నా.

- వివిధ ప్రాంతాలలో దనరా ఎలా జరుపుకుంటారు.

7. సత్యమార్గము

నేపథ్యం: • మీ వద్దనున్న ఏదేని ఒక నాటాన్ని పరిశీలించండి.

• దానిపై నున్న జాతీయ చిహ్నం కింద ఏమి రాసి ఉంది?

• దాని అర్థం ఏమిటి?

ఇప్పుడు అదే అర్థాన్ని తెలియజేస్తే కింది గేయకథను చదువుదామా! మరి.

తెలిసి తెలియని చిన్న తనమున
బాలుడొక్కడు తప్ప చేసిను
తప్ప చేసిన వెంటనే తన
తప్ప నాతడు తెలిసికొనియెను

తల్లిదండ్రులు గురులు హితులకు
తెలియకుండగ తప్పజేయుట
పాపమనియెడు పరమ సత్యము
పాఠమందున నతడు చదివెను

చిన్ననాడే సత్యసంధత - చూపి పెద్దల మెప్పు పొందిన
బాలుడే మన జాతిపిత్రుయై - పూజలందిన ఘనుడు బాపూ!

తాను చేసిన తప్ప వెంటనే
తండ్రి దగ్గర చెప్పవలెనని
మనసునందున ఎంచి బాలుడు
కొన్ని రోజులు మధన పడియెను
తండ్రితోడుత చెప్పి తప్పను
తగిన దండన పడయగోరి
అతడిట్టుల పత్రమందున
తుదకు ఖ్రాసి తండ్రికిచ్చేను:

చెప్పకుండగ మీకు తండ్రీ!
తప్పనోక్కటి మీకు జేసితి
తప్పజేసిన వెంటనే నా
తప్ప నేనును తెలుసుకొంటిని

అట్టి తప్పకు ఉచితమైనా
యట్టి దండన నాకు వేయుడు
అనెడి పత్రము తండ్రి కొసగి
వినయమలరగ నిలిచె బాలుడు

పత్రమంతయు చదివి ఆయన
పట్టరానీ సంతసముతో
జేసినట్టే ఒప్పకొంటివి
వలదు దానికి శిక్ష ఏమియు
ఎల్లవేళల నిజము పలుకుమ
అనుచు తనయుని సత్యసంధత
కాదినమునె బీజమేసెను.

I. వినండి-సంభాషించండి.

గాంధీజీని ‘జూతిపిత’ అని ఎందుకన్నారు?

II. కొత్త పదాలు తెలుసుకుండా.

మరనపడియెను = ఆలోచించుకొను;
దండనపడియగోరి = శిక్ష పొందాలని తలచి;
పత్రమందున = ఉత్తరమందున;
బీజము = విత్తనము; ఘనుడు = గొప్పవాడు.

III. ఇద్దరేసి విద్యార్థులు జతలుగా ఏర్పడి

ఒకరి తరువాత ఒకరుగా గేయంలోని రెండేసి
పంక్తులను లయబడ్డంగా అంతరాయం
కలుగకుండా చదవాలి.

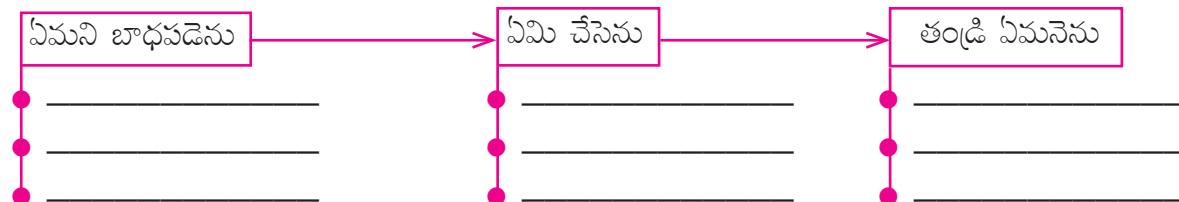
IV. వినండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

కింది భాషీలను సరియైన పదాలతో పూరించండి.
(మీకు, శిక్ష, తెలిసి, నిజము)

1. తన తప్పు నాతడు _____ కొనియెను.
2. తప్పు నోక్కటి _____ చేసితి.
3. వలదు దానికి _____ ఏమియు.

VI. సృజనాత్మకత : -

A. తెలిసి-తెలియక తప్పు చేసిన బాలగాంధీ గురించి ప్రవాహికుతీలో పూరించండి.

భాష-గమ్మత్తు

గడిమడిని పూరించండి.

		స
		త్య
		మే
		వ
		జ
		య
		టే

- గాంధీజి ‘అయ్యధం’
- ‘ప్రతి రోజు’ సమానార్థపదం
- ‘నేను’ .. బహుపదం
- అపసరం లేదని చెప్పడం
- ‘జయం’ ప్యాతిరేకపదం
- ‘కనికరం’ సమానార్థపదం
- తెలుగు ‘చాయ్’

నేని నేర్చుకున్నా.

- ఆత్మనిమర్య చేసుకోవాలి. • సత్యాన్ని పలకాలి. • తప్పు చేస్తే పశ్చాత్తాప పడాలి.
- చేసిన తప్పులు దిద్దుకోవాలి. • అప్పుడే ఆత్మవిశ్వాసంతో ఆనందంగా ఉండవచ్చు.

8. కలం స్నేహం

ప్రియమైన సయ్యద్కి,

నీ చిరునామా వివరాలు ఆదర్శ విద్యార్థి మాసపత్రికలోని 'కలం స్నేహం' శీర్షికలో చూశాను. మన ఇద్దరి అభిరుచులు ఒకటే. అందువల్ల నీతో కలం స్నేహం చేయాలనిపించింది.

నా పేరు పంశీకృష్ణ, మా ఊరు చంద్రపూర్. మా ఊరి విశేషాలు నీకు తెలియ చేయాలనుకుంటున్నాను. చంద్రపూర్ పాతపేరు చాండా. దీనిని ఒకప్పుడు గోండు రాజులు పరిపాలించారని వారు ఈ పట్టణం చుట్టూ ఎత్తైన గోడలతో, నాలుగు ముఖుద్వారాలు నిర్మించారు. అవి అంచలేశ్వరీ, బింబా, జట్టుర, పతాన్సపుర ద్వారాలు.

మా ఊరిలోని రామ్యడా తలాబ్ చాలా అందంగా ఉంటుంది. అక్కడ నోకావిపోరం చేయడం చాలా ఉల్లాసాన్ని కలగచేస్తుంది. మహంకాళీ మందిరం చూడముచ్చటగా ఉంటుంది. అంతేగాక ఇచ్చట సి.టి. పి.సి. కరెంట్ తయారీ కేంద్రం కూడా పుంది. భూగర్భం నుండి బోగ్గు తీసే దృశ్యాలను ఇక్కడ చూడవచ్చును.

చంద్రపూర్కి 40 కి.మీ. దూరంలో తాడోబా జాతీయ ఉద్యానవనం ఉంది. ఇచ్చట టేకు, బెహాడా, బోర్, కుసుమ్, సత్తై, సీసమ్ మొదలగు చెట్లకు ప్రసిద్ధి.

అంధారీ వన్యమృగ సంరక్షణ కేంద్రంలో పులులు, సంబార్లు, జింకలు, అడవి ఎలుగుబంట్లు, చిరుతపులులు, ముళ్ళ పందులు, లంగూర్లు మొదలగు జంతువులు కనిపిస్తాయి.

మీ ఊరిలో ఉండే విశేషాలతో ఉత్సరం రాయగోరుతాను. పెద్దలకు నా నమస్కారములు. సెలవుల్లో తప్పకుండా మా ఊరికి రావలసినదిగా కోరిక. నీ జవాబు కొరకు ఎదురు చూస్తుంటాను.

ఇట్లు,
నీ స్నేహితుడు,
పంశీకృష్ణ.

చిరునామా:-

సయ్యద్,
ఇంటి నం.: 2
కస్తూరిబా చాల్,
దర్గా వీధి,
నాందేడ్.

చదపండి - రాయండి : - మీ ఊరి విశేషాలను వివరిస్తూ మీ కలం స్నేహితుడు/స్నేహితురాలికి ఉత్సరం రాయండి.

9. అన్ని మంచి శకునాలే

- నేపథ్యం:**
- ఎక్కడిక్కెనా ఉత్సాహంగా బయలుదేరి వెళుతుంటే శాస్త్రీయమైన కారణం లేకుండా మూర్ఖనమ్మకాలతో అడ్డుకోవడం మీరెప్పుడైనా చూశారా?
 - అప్పుడు మీకేమనిపిస్తుంది. మీ కుటుంబ సభ్యులు ఎలా స్పందిస్తారు? చర్చించండి. ఇప్పుడు అటువంటి సందర్భంలో కవి హస్యంగా ఎలా చురకవేశాడో చూధ్యామా.

ఆయూరి పాలిమేర కపల చింతల ప్రకృ
ఎడమవైపున నుండి కుడివైపుకొక సక్క
అతడు నడిచేదారి కడ్డ పరుగెత్తింది
ముఖు దొంకల దూరి మాయమై పోయింది. (3)

అది యెట్టి శకునమో అతడెరుగక పోయె
జరుగునా? పనియన్న సంశయము
మొదలాయె అడుగు సాగక వాని కాలోచనలు
పుట్టె దీని ఘలమరయంగ తిరుగు దారి బట్ట. (4)

శకునాల నమ్మకము శరభరాజకి మెండు
శకున మారయకుండ జాటైన దుష్పండు
పిల్లి పరుగిడుచున్న, కుక్కమూలుగు విన్న
తెలియరాని భయమ్ము చెలగి గుండెలదాకు. (1)

అతడొకనాడు గ్రామాంతరము పాదలచి
తిథివార నష్టత యమ గండములు కొలిచి
తన కెదరు రమ్మనుచు తరుణి మణిని పిలిచి
ఇలువెడలె ముక్కోటి శులవేలుపుల గొలిచి. (2)

తమ యూరి కరణమ్ము దారిలో కనిపింప
శకున ఘలమడిగేడు సంగతులు వివరించి
“ఎడమవైపున నక్క ఎగిరితే మంచిదా?
లేక కుడివైపుగా దూకితే మంచిదా?” (5)

శరభయ్య వెప్రికా కరణ ఏంచుక నవ్వి
వివరించే నీ రీతి విజ్ఞాన నిధి తవ్వి
“ఎటు నుండి ఎటువైపు కెగిరి దూకిన మేలు
పిక్క పట్టుక నక్క పీక కుండిన చాలు!” (6)

I. వినండి-సంభాషించండి.

“మూడునువ్వుకాలు పాటించరాదు” – చర్చించండి.

II. కొత్త పదాలు తెలుసుకుండాం.

A. అర్థాలు:-

శకునము = శుభ అశుభ సూచకము;
 అరయకుండ = చూడకుండ;
 చెలగి = నిజ్యంభించి;
 గ్రామంతరం = వేరే గ్రామం;
 తరుణమణి = స్త్రీ;
 పొలిమేరు = రెండు గ్రామాల మధ్య సీమలేఖ;
 సంశయము = సందేహం;
 మొదలాయె = ప్రారంభమయ్యేను;
 అరయంగ = తెలిసికొనుటకు.

B. భావాలు:-

1. శకునం చూడకుండ శరభరాజు తల కూడా దువ్వదు. ప్రయాణమగునపుడు పిల్లి పరుగెత్తినా, కుక్కమూలుగు విన్నా అతనికి మనసులో విపరీతమైన భయం కలుగుతుంది.
2. అతడు ఒకనాడు వేరే గ్రామం వెళ్లాలని అనుకోన్నాడు. తిథి, వార, నక్షత్రాలను యమగండంను చూచాడు. బయలుదేర బోపుచు భార్యను ఎదురుగా రమ్మని పిలిచాడు. ముక్కోటి దేవతలను ప్రార్థించి ఇంటినుండి బయలు దేరాడు.
3. ఆ ఊరి పొలిమేర దాటగానే చింత చెట్ల ప్రక్క నుండి ఒక సక్క వచ్చి ఎదుమవైపు నుండి కుడిమైపునకు పరుగెత్తుకు వెళ్లేను. తరువాత అది ముళ్ళ డొంకలలో దూరి కనుపించకుండా పోయెను.
4. శరభరాజుకు అది ఎటువంటి శకునమో తెలియలేదు. అతనికి తాను వెళుతున్న పని జరుగుతుందా అను అనుమానం ప్రారంభమయ్యేను. అతనికి ఒక్క అడుగు

కూడా ముందుకు సాగలేదు. అతని

మనసులో అనేక ఆలోచనలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఆ శకున ఫలం తెలిసికొనుటకై తిరుగుదారి పట్టి గ్రామంలోకి వచ్చాడు.

5. శరభరాజుకు దారిలో తమ ఊరి కరణం కనిపించాడు. సంగతులన్నియు అతనికి విపరించాడు. తరువాత సక్క ఎదుమవైపు నుండి కుడిమైపునకు వెళితే మంచిదా? కుడిమైపు నుండి ఎదుమవైపునకు వెళితే మంచిదా? అని శకున ఫలం అడిగాడు.
6. శరభయ్య మూడునువ్వుకానికి ఆ కరణం నవ్వి తన శాస్త్ర పరిజ్ఞానంతో ఈ విధంగా విపరించాడు. నక్కెటునుండి ఎటు దూకినను మంచిదే. నీ పిక్క పట్టుకొని పీక కుండిన చాలు అని పలికాడు.

III. వినండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

A. ఒక్క వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి.

1. శరభరాజుకు వేటిపై సమ్మకమెక్కువ?
2. తనకెదురు రమ్మని శరభరాజు ఎవరికి చెప్పేను?
3. శరభరాజున కెదురైన శకునమేమి?
4. కరణంను శరభరాజు ఏమని అడిగేను?
5. “అన్ని మంచి శకునాలే” పాఠం నుండి నీపు నేర్చుకొన్న నీతి ఏమి?

B. మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. గ్రామంతరం వెళ్ళదలచిన శరభరాజు ఏమి చేసేను?
2. సక్క ఎదురైనపుడు శరభరాజు ఏమి చేసేను?
3. కరణం, శరభయ్య వెల్రిని పోగొట్టిన విధమెట్టిది?

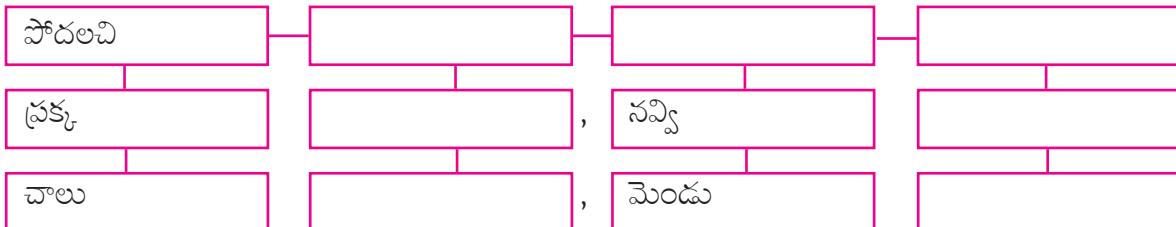
C. పాఠంలోని 1వ, 2వ పదాలు చదివి అడిగిన విధంగా కృత్యాలు చేయండి.

ఈ. కుండలీకరణంలో ఇచ్చిన పదాలతో భాషిలను పూర్తించండి.

(డౌంకల, నమ్మికము, భయము, పీక కుండిన గ్రామాంతరము)

1. అతడొకనాడు ————— పోదలచి.

ఉ. ప్రాసపదాలను ఏరి రాయండి.

IV. భాషాపగాహన

అ. తగిన విరామ చిహ్నాలతో రాయండి.

- పిల్లి పరుగిడుచున్న కుక్క మూలుగు విన్న
- ముళ్ళ డౌంకల దూరి మాయమైపోయింది
- కుడివైపుగా దూకితే మంచిదా
- పిక్కపట్టుక సక్క పీక కుండిన చాలు

ఇ. సర్వనామాలను, త్రేయలను గుర్తించండి. పట్టికలో రాయండి.

	సర్వనామం	క్రియ
1. అతడొకనాడు గ్రామాంతరం పోదలచెను.		
2. భార్యను తనకు ఎదురు రమ్మనెను.		
3. అతడు సడిచే దారికడ్డ పరుగెత్తింది.		
4. అది ఎట్టి శకునమో అతడు ఎరుగకపోయె.		
5. దీని ఘలమరయంగ తిరుగుదారి బట్టి.		

V. స్వీయస్వందన

మీరు చదివిన ‘శకునఫలం’ పాఠం గురించి తెలియజేస్తూ పైన్యంలో పనిజేస్తున్న మీ మామయ్యకు కింది అంశాల ఆధారంగా లేఖి రాయండి.

1. నీ చిరునామ	5. శకునం అంటే ఏమిలి?	9. ఆఖరి పేరా
2. సంబోధన	6. శరభయు ప్రయాణం ఏవిధంగా సాగింది?	10. ముగింపు
3. క్షేమ సమాచారాలు	7. దారిలో కనబడ్డ కరణన్నాన్ని ఏమడిగాడు?	11. మామయ్య చిరునామ
4. లేఖలో అడిగిన విషయం	8. కరణం ఏమని సమాధానమిచ్చాడు?	

VI. కింది సందర్భాలలో ‘శకునాన్ని’ పాటిస్తే ఏమవుతుంది?

- ఒక డాక్టరు అత్యవసర ఆపరేషన్ చేయాలి. శకునాలు పాటిస్తూ కూర్చుంటే
- విద్యార్థి సమయానికి పరీక్ష కేంద్రం చేరుకోవాలి శకునాన్ని పాటిస్తూ సమయం దాటిపోతే
- అగ్నిమాపకదళం, పైనికులు, పోలీసులు, శకునాలు పాటిస్తూ జాప్యం చేస్తే ప్రజల గతి ఏమవుతుంది?

10. పుస్తక ప్రియుడు

నేపథ్యం: “ఒక మంచి పుస్తకం వందమంది స్నేహితులతో సమానం” అన్నారు... మాజీ రాష్ట్రపతి కీ.శే. డా॥ అబ్బల్ కలాంగారు. ఆయన జన్మదినం అయిన ఆక్షోబిరు 15వ తేదీని ‘పరన ప్రేరణా దినోత్సవం’ (వాచన ప్రేరణా దివస్)గా మనం జరుపుకుంటున్నాం. పుస్తక ప్రాధాన్యతను తెలుసుకొని మంచి మంచి పుస్తకాలు చదవడం అలవాటు చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు సంఘ సంస్థ వీరేశవింగం గారికి పుస్తకాల పట్ల గల ఆసక్తిని తెలుసుకుందాం.

తన కొడుకుని టీచర్లందరూ ఉత్తమ విద్యార్థి అని పాగుడుతూంటే అనందంతో పొంగిపోయింది ఓ తల్లి.

ఆ తల్లి క్రమశిక్షణ, ఉపాధ్యాయులు చెప్పిన విద్యాభుద్ధులు ఆ అబ్బాయిని మంచి మార్గంలో నడిపాయి. అతను పార్శ్వపుస్తకాలే కాకుండా భారత, భాగవత పురాణాలు చదివేవాడు. తేటి విద్యార్థుల్లో వాటిలోని ఆసక్తికరమైన విశేషాలు చెప్పు వాళ్ళలో ఆసక్తిని రేకెట్టించేవాడు. అతన్ని చూసి వాళ్ళందరూ తాము కూడా బాగా చదవాలనుకునేవారు.

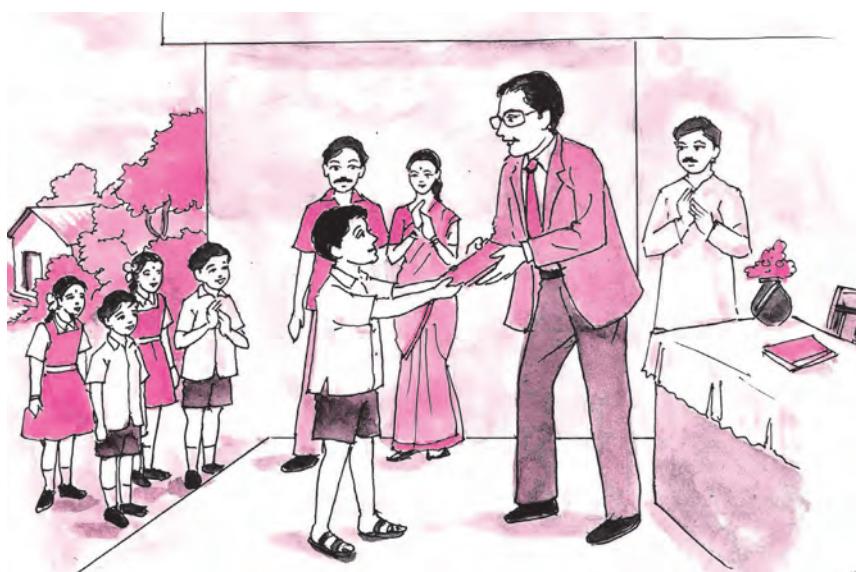
ఒకసారి ఒక ఇంగ్లీషు దోర వాళ్ళ పారశాల చూడ్డానికి వచ్చాడు. అతని మంచి నడవడికని గమనించి ఖరీదైన పుస్తకాన్ని బహుకరించాడు. అప్పట్టించి అటువంటి పెద్దపెద్ద పుస్తకాలన్నీ చదివేయ్యాలని ఎంతో ఉబులాటపడ్డాడు. అతనికి పుస్తకమంటే అంత ప్రేమ.

ఓసారి ఓ పుస్తకాల పౌపుకి వెళ్ళి అన్ని పుస్తకాలూ ఆసక్తిగా చూస్తూ “పను చరిత్ర” అనే గ్రంథాన్ని మురిపింగా తాకాడు. “ఆ పుస్తకం కావాలా? అది నీకు అర్థమవుతుందా? అసలు నువ్వు చదవగలవా?” అని అడిగాడు పౌపు యజమాని.

“చదవగలను” అని దైర్యంగా జవాబిచ్చాడా అబ్బాయి.

“ఆ పుస్తకం ఖరీదు పావలా. ప్రస్తుతం నీ దగ్గర ఎంతుంటే అంతిమ్మ ఇక్కడే కూచుని పుస్తకం చదువుకో మిగతా డబ్బులిచ్చాక అది నీ సాంతమవుతుంది అన్నాడతడు.

అర్థాలు:- మార్గం = దారి; నడవడిక = ప్రవర్తన; ఉబులాట పడుట = ఆరాట పడుట; మురిపింగా = ఇష్టంగా; ఆర్థించి = సంపోదించి; ఖండించు = వ్యతిరేకించు.

సాంతవాక్యాలు:- ● క్రమశిక్షణ ● ఆసక్తి ● బహుకరించు ● పావలా ● ఖరీదు ● రోజంతా

ఆ మాటకు ఎంతో ఆనంద పడిపోయి తన దగ్గరున్న అణా ఇచ్చాడు. అరోజంతా అక్కడే కూర్చుని పుస్తకం చదివాడు. పుస్తకం ఖరీదు పూర్తిగా చెల్లించేవరకు అదే పద్ధతి కొసాగించాడు.

ఎన్నో గ్రంథాలను చదివి విజ్ఞానాన్ని అర్థించి, మూడునుమ్కాలను ఖండించాడు.

తన చదువు అనంతరం కొంత కాలం ఉపాధ్యాయుడిగా పనిచేస్తూ సంఘసంస్కరణకు ఉపయోగపడే అనేక రచనలు చేశాడు. స్త్రీ విద్యావ్యాప్తికి నడుంకట్టాడు. ‘వివేకవర్ధని’ అనే ప్రతికను

స్థాపించాడు. స్త్రీలకు జరుగుతున్న అన్యాయాల్ని ఖండించాడు. సమాజంలో స్త్రీకి సమాన స్థానం ఇవ్వాలని పోరాడాడు. బాల్య వివాహాల్ని నిరసించాడు. వితంతు వివాహాలని ప్రోత్సహించాడు. స్వార్థ రహితమైన సేవతో సమాజంలోని మూడునుమ్కాలను అంతముందిచడానికి నడుం కట్టి చివరి క్షణం వరకు పోరాడాడు.

ఆయనే సంఘు సంస్కర్త, నవ్యాంధ్ర పైతాళికుడు కందుకూరి వీరేశలింగం!

“అక్షర రూపం దాల్చిన ఒక్క సిరాచుక్క లక్ష మెదడ్చుకు కదలిక”

I. వినండి-సంభాషించండి.

- మీ ఉపాధ్యాయుని/ఉపాధ్యాయుడు పాతన్ని ప్రకాశ పరసం చేయునపుడు శ్రద్ధగా వినండి. కొత్త పదాలను, అలోచనలను, సంకలన క్రమాను (కాన్సెప్టు)లను నోటుపుస్తకంలో నమోదు చేసుకోండి. తరగతిలో చర్చించండి.
- పుస్తకాలు చదపటం వలన కలిగే లాభం గురించి చర్చించండి.

II.A. ఒక్కొక్క వాక్యంలో జవాబులు రాయండి.

- వీరేశలింగం తోటి విద్యార్థుల్లో ఏ విధంగా అస్తుని రేకెత్తించేవాడు?
- ఇంగ్లీషుదీర్చ వీరేశలింగానికి ఏం బహుకరించాడు?
- వీరేశలింగారు చివరి క్షణం వరకు దేనికోసం పోరాడాడు?

అ. మూడు, నాలుగు, వాక్యాల్లో జవాబులు రాయండి.

- వీరేశలింగం తోటి విద్యార్థులకు ఏ విధంగా ఆదర్శం?

2. పోపు యజమాని వీరేశలింగంతో ఏమన్నాడు?

3. వీరేశలింగారు సంఘు సంస్కర్తగా చేసిన సేవలు రాయండి.

III. భాషావగాహన

A. కింది భాషీలను సరియైన పదాలతో పూర్తించండి.

- ఆ అబ్బాయి మంచి మార్గంలో నడిపాయి. (ని, గురించి)
- అతని పుస్తకమంచే అంత ప్రేమ యొక్క, కి)
- స్వార్థరహితమైన సేవ చివరి క్షణం వరకు పోరాడాడు. (లో, తో)

B. వాక్యరకాలు రాయండి.

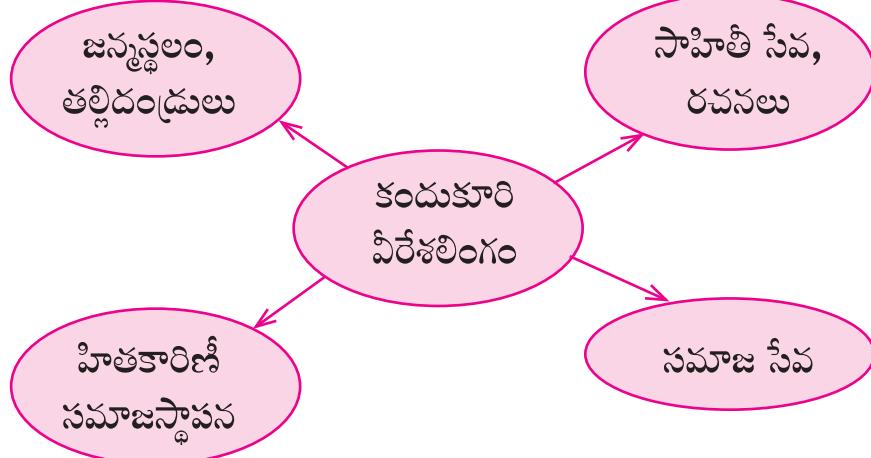
- అది నీకు అర్థమవుతుందా?
- ఆ పుస్తకం ఖరీదు పాపలా.

C. వాచకాలు రాయండి.

- కొడుకు
- పుస్తకం
- ఉపాధ్యాయుడు
- స్త్రీ

IV. సృజనాత్మకత:-

1. వీరేశలింగం గారి గురించి అంతర్జాలం సహాయంతో **10 వాక్యాలు రాయండి.**

2. పుట సంఖ్య: 28లో “తన చదువు అనంతరం..... వైతాళికుడు కందుకూరి వీరేశలింగం” వరకు గల పరిచ్ఛేదం పరసం చేసి కింది సూచనల ప్రకారం రాయండి.

3. వీరేశలింగం నడుంకట్టినది _____

4. వీరేశలింగం ప్రోత్సహించినది _____

ఆ. కృత్యములు పూర్తి చేయండి.

అ. భాషీలు పూరించండి

1. వీరేశలింగం నిరసించినది _____

2. స్థాపించిన పత్రిక _____

1. పరిచ్ఛేదం ఆధారంగా రెండు సర్వనామ

పదాలు : _____, _____

2. పరిచ్ఛేదం ఆధారంగా రెండు విశేషణ

పదాలు : _____, _____

ఇ. కందుకూరి వీరేశలింగంగారిని ఈ విధంగా కొనియాడవచ్చు.

ఈ. కొత్త పదాలు కింద గీతగీయండి. వాటి అర్థాలను ఉపహాయంచండి. నిఘంటువులో సరిచూసుకోండి.

ఉ. గ్రంథాలయానికి వెళ్లి మీకు సచ్చిన పుస్తకం చదివి కింది వట్టిక పూరించండి.

నీకు సచ్చిన పుస్తకం	రచయిత పేరు	అందులోని పాత్రలు	అందులోని ముఖ్యాంశాలు	నీకు సచ్చిన విషయం	నీతి

నేనిని నేర్చుకున్నా.

- చక్కని పుస్తకాలు చదివే అలవాటు చాలా ఉపయోగకరం. • జనజాగ్రత్తి కలిగి సమాజానికి చేతనైనది చేయాలి.

11. పులగం, నెయ్య

నేపథ్యం: నవ్వడమే ఒక భోగం - నవ్వకపోవడమే ఒక రోగం' అన్నారు హస్యబ్రహ్మ జంధాల.

నవ్వడం ఎంతో ఆరోగ్యకరం అన్నది శాస్త్రియంగా కూడా రుజువైన విషయం. అందుకే ఏ సాహిత్యంలోనైనా హస్యానికి చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. కింది కథను చదివి కడుపారా నవ్వండి - ఇతరులకు చెప్పి నవ్వించండి.

ఒక వూల్లో యిద్దరు బార్యాబర్తలుండేటోల్లు. ఆల్లు యెవసాయం జేశేటోల్లు. బర్తకు పులగం అంటే శానా యిష్టం రోజు వెట్టినా తినేటోడు. బార్యామొము నెయ్యంటే పాసం గమ్మత్తుకి బర్త బార్యని పులగం అని పిల్చేటోడు. “పులగం! తానానికి నీల్లుదోడు, పులగం! అన్నం బెట్టు, పులగం పసులకు కుట్టి దాపు” అనేటోడు. యిగ బార్యామొ బర్తని. “నెయ్య” అని పిల్చేది. “నెయ్య! అన్నం దింటావా? నెయ్య సద్గి గట్టమంటావా?, నెయ్య! పాలు విండినవా?” అనేటిది. అట్లనే ఆల్ల యెద్దుని! సుట్టుం అని, బార్యని “కట్టే” అని పిల్చుకునేటోల్లు.

యిదిట్లుండంగ ఒగొడు బర్త బాయికాడ పొలం దున్నుకుంటువున్నదు. పక్కారినించి ఆల్ల సుట్టు మొకాయన ఆల్లని జూశిపోదామని వోచ్చిందు. అప్పుడు బర్త ఆయనని మంచిశెడ్డలడిగినంక

“నేను యింక కూసింతశేపు దున్నినంక వోస్త! యింటి కాడ పులగంపుంది. నుప్పు వోయ్ బోంచెయ్!” అన్నదు. అది యినంగనే సుట్టుం యింటికి వోతే పులగం దినొచ్చున్నమాట అన్నేని సంతోషంగా ఆల్లయింటికి వోయ్యిందు.

సుట్టొన్ని జూశి బార్య చానా సంతోషపడ్డది. “అన్న! యిప్పుడే దింటావా నెయ్య వోచ్చిందాక ఆగుతావా! అనడిగింది. దానికి సుట్టుం పులగంల నెయ్యసోన్ని తింటే శాన కమ్మ గుంటది గద అన్నేని “యిప్పుడొద్దులే శెల్లె! నెయ్యచ్చిందాక ఆగుత!” అన్నదు.

జెరశేపయినంకపొలంకాన్నించి బర్త యెద్దుని దోల్చేని వోచ్చాడు “యిద్దో! సుట్టొన్ని దీసోన్ని పొయ్య దొడ్లో గట్టయ్యపో అన్నాడు బార్యతోటి.

సాంతవాక్యాల్లో ఉపయోగించండి:- ● నెయ్య ● సంతోషం ● మంచిశెడ్డలు ● కమ్మగా ● వ్యవసాయం.

అందుకామె “సుట్టన్ని గట్టేస్తా గాని పొద్దుట్టుంచి కట్టే గసవడ్డలేదు. యేడుందో దేవులాడకరాపో!” అన్నది.

ఆ మాటలు వౌచ్చిన సుట్టం శెవినవడ్డయ్. అసలు సంగతి దెల్ఫ్సి ఆయన “యాల్లు సన్ను

దొడ్డే గట్టేశి కట్టేతోటి గొట్టాలను కుంటుస్వరస్స మాట! గబక్కున యాడ్ముంచి బైట వడాల! అన్నేని దొడ్డి తలుపుగుండా ఎనక్కి, దిరిగి సూడకుండా లగెత్తాడు, సుట్టపొయన యొందుకు ఎల్లోడో అర్థంగాక మొగుడుపెళ్ళాలు బురగోకున్నారు.

I. విసండి-చెప్పండి.

1. ఇంట్లో మీ అమ్మ నాస్తి మిమ్మల్ని ఏమని పిలుస్తారు?
2. సాధారణంగా కుక్కలు, పిల్లలకు ఎలాంటి ముద్దు పేర్లు ఉంటాయి?

II. పదజాలం పెంపాందించుకుండాం.

అర్థాలు:

పూల్లో = ఊళ్ళో; యెవసాయం = వ్యవసాయం; పానం = ఇష్టం; తానానికి = స్నేహానికి; కుడ్డి = బియ్యం మొదలగు వాటని కడిగిన నీరు; సుట్టం = బంధువు; జెరశేపు = కొద్ది సేపలికి; కమ్గా = రుచిగా; శెల్లె = చెల్లి; పొర్పుగాలట్టించి = ఉరయం సుండి; దేవులాడుట = వెదకుట; శెవిల వడ్డయ్ = వినవడ్డయి; జెల్లి = వెంటనే; యాడికెల్లి = ఇచ్చటనుండి; ఉరికిండు = పరుగెత్తెను.

III. చదవండి-చెప్పండి-రాయండి

A. సరియైన సమాధానానికి పలయం ‘ఽ’ చుట్టండి.

1. భార్యకు ఇదంటే పానం.

(ల) నెయ్య	(ఆ) కూర
(ఇ) పప్పు	(ఈ) పాయసం
2. భార్యబర్తలు యెద్దును ఇలా పిలిచేవారు.

(ల) బందువు	(ఆ) సుట్టం
(ఇ) మిత్రమా	(ఈ) వృషభమా

3. సుట్టం ఇంటికిపోతే దీనిని తినవచ్చని

- సంతోషపడ్డాడు.
(ల) అన్నం	(ఆ) భోజనం
(ఇ) పులగం	(ఈ) రొట్టె

B. భార్యలు పూరించండి

1. బార్య బర్తలు బరైని ————— అని పిల్చుకునేటోల్లు.
2. సుట్టన్ని జూశి బార్య ————— సంతోషపడ్డది.
3. నేను యింక ————— దున్నిసంక వోస్త.
4. పాలం కాన్నించి బర్త ————— ని దోల్చేని వచ్చిండు.

C. పాఠం చదివి కింది వాక్యాలు తప్పు/ఒప్పులుగా గుర్తించి రాయండి.

1. బార్యకేము పులగమంటే పానం. ()
2. ఆల్ ఎద్దుని సుట్టం అని పిల్చుకొనేటోల్లు. ()
3. బార్య ఎద్దుని దోల్చేని వోచ్చింది. ()
4. ఆ మాటలు వౌచ్చిన సుట్టం శెవిలవడ్డయ్. ()
5. నన్ను దోడ్లె గట్టేశి కట్టే తోటి గొట్టాలనుకుంటున్న రన్న మాట. ()

IV. భాషాపగాహన

A. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషేభాగాలో రాయండి.

1. పులగం తానానికి నీల్లతోడు.
2. సుట్టన్ని జూశి బార్య మన్న సంతోషపడ్డది.

ఆ. పదనాలు మార్చి రాయండి.

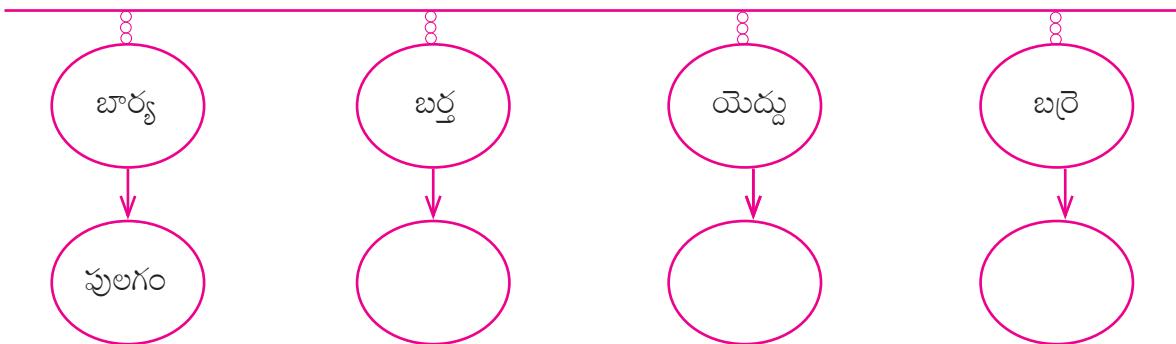
1. బల్రెలు
2. పొలం
3. చుట్టుం
4. కట్టెలు

V. సృజనాత్మకత:-

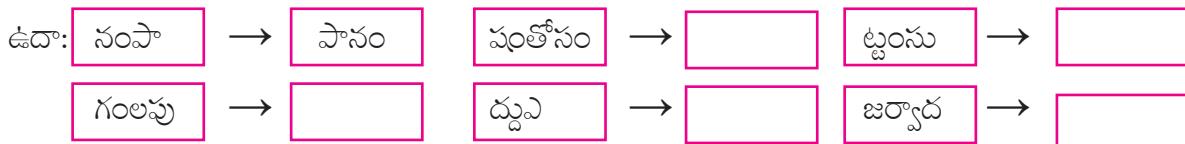
అ. ప్రవాహకుతిని పూర్తి చేయండి.

ఆ. కథలోని పాత్రము పెట్టుకున్న పేర్లు రాయండి.

ఇ. తారుమారైన పదాలను సరిచేసి రాయండి.

భాష-చమత్కారం:

ఒకే పదం వేర్చేరు అర్థాలు:

చేయి : ఇది నా చేయి

కట్టు : పిల్లవానికి చీమ కుట్టింది

చేయి : నీవు ఈ వని చేయి

కుట్టు : అమ్మ చెల్లి కోసం గొను కుట్టింది

వాడు : వాడు ఇంటికి వెళ్లాడు.

కాలు : వేడిగా ఉంది జాగ్రత్త!

వాడు : నేను గుడ్డ సంచినే వాడుతాను

కాలు కాలు తుంది

బట్టలు శుభ్రంగా ఉతికారు

దొంగని పట్టుకొని బాగా ఉతికారు.

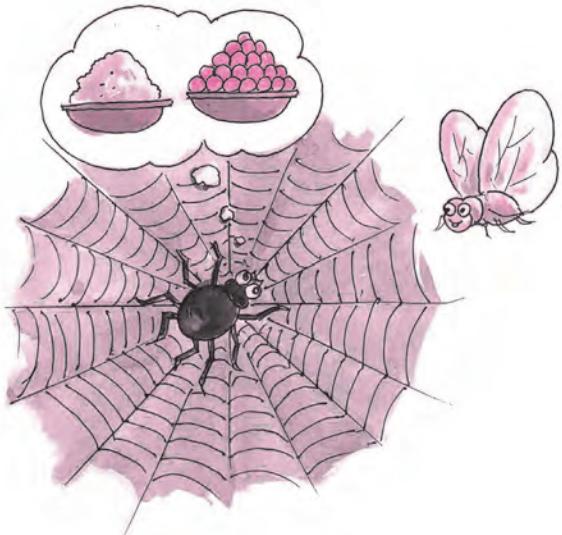
నేనివి నేర్చుకున్నా.

- మనసుఫూర్తిగా నవ్వడం ఆరోగ్యకరం. • ఇది శాస్త్రీయ సత్యం.
- ఇతరులను కించపరచని హాస్యం ఉత్తమమైనది.

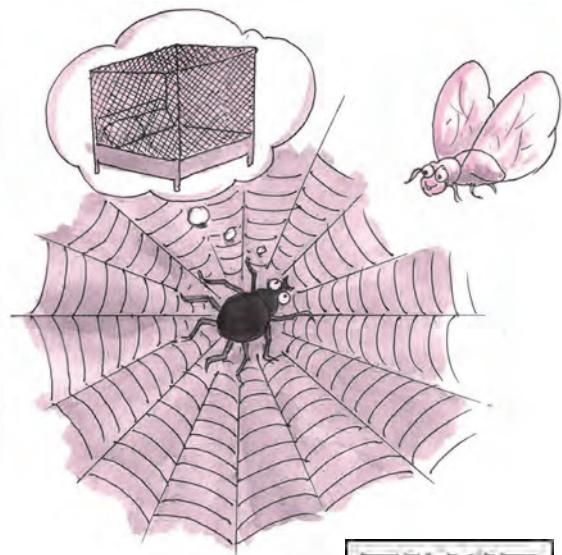
12. సాలెపురుగు - తఃగ

నేపథ్యం: పొగడ్తులకి పొంగరాదు తెగడ్తులకి కుంగరాదు దీనిని పాటిస్తే ఏ సమస్యల్లో ఇరుక్కేము, బాధపడము.
ఈ మార్గములో నడిచిన తఃగ గురించి చదువుదామా!

“ఈగమ్మ! ఈగమ్మ! ఇంట్లోకి రావమ్మ
మా మేడలో గలపు మంచి చిత్రాలు
చూడవేడుక పుట్టు సాగ్నాన చోద్యాలు
ఎన్నో గలవమ్మ ఎగిరిరావమ్మ!” (1)

“ఎగిరి వెళ్లినవారు దిగలేరు నీ మేడ
మేడ ఎక్కగనేల? మెట్టు లెక్కగనేల?
చూడనక్కరలేదు చోద్యాలు మీ ఇంట
నీపు పిలవడమేల? నేను రాసమ్మ” (2)

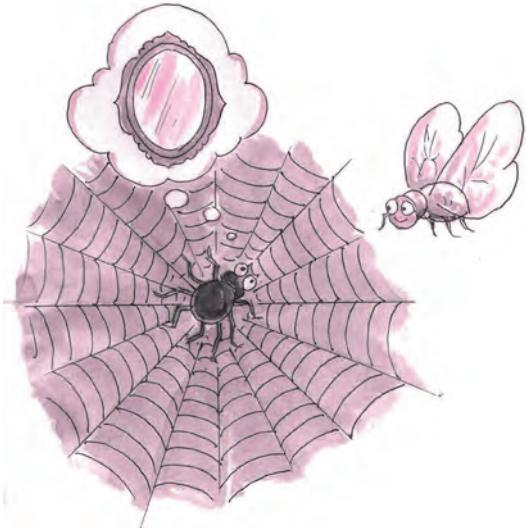
“సట్టింట ఫలహోరం అట్టె పెట్టాను
ఫలహోరమును జేసి పడుకోవె ఈగ
పట్టెమంచము పరుపు పరచి ఉంచాను
చుట్టురా దోషతెర కట్టి ఉందమ్మ.” (3)

“నీపు పెట్టిన తిండి నేను తిసలేనమ్మ
నీ పట్టె మంచాల నిద్ర పోలేనమ్మ
నా మీద నీకింత ప్రేమ గలుగగనేల
నీపు పిలవడ మేల? నేను రానేల?” (4)

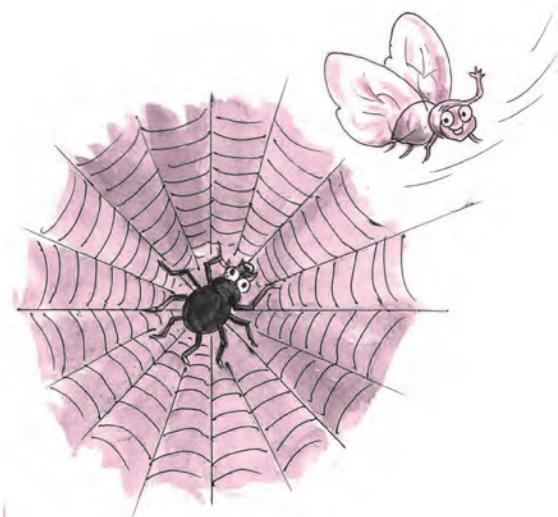
ఇట్టింత పిలిచినా ఈగమ్మ రాదనుచు
సాలీడు ఈగమ్మ సాందర్భమెంచి... (5)

సాంతవాక్యాలు:- ● మేడ ● ఫలహోరం ● పట్టెమంచం ● వర్ణించు

“ఎంత చక్కని కనులు ఎంతెంత చక్కని రెక్కలు
ఎంత చక్కగ సీపు ఎగురు చుండుదుపు
ఎంత చక్కని కాశ్ము! ఎంతెంత చక్కని ఒడలు
ఎంత చక్కని దాసపు ఈగమ్ము! సీపు” (6)

“మిద్దపై ఉన్నదొక పెద్దద్దమందులో
ముద్దు లోలికెడు సీదు మొగము కనవమ్ము!” (7)

అని యిట్లు సారీడు తన చక్కదన మెంచి
పాగిడి పర్చించగా పొంగిపోలేదు.
దొంగ మాటల కప్పుడు లొంగిపోలేదు
సారీడు పట్టపై వ్రాలనూ లేదు. (8)

తలివితో ఆ ఈగ ఎగిరి పోయింది
తలివి పారక సారీడు నోరెళ్ల బెట్టింది. (9)

I. విసండి-సంభాషించండి.

1. నువ్వు ఎప్పుడైనా నీ అవసరం కోసం
ఎవరినైనా పాగిడావా?
2. పొగడ్తలకు పొంగిపోయి మోసపోయిన వారి
కథ నీకు తెలుసా?
3. మీరు పాతళాలకు వెళ్తున్నారు. ఎపరో కొత్త
వ్యక్తి ఒక బాలునికి చాక్కెట్లు ఇస్తున్నాడు.
అప్పుడు ఏం చేస్తే బాగుంటుంది -
చర్చించండి.

II. కొత్త పదాలు తెలుసుకుండా.

అర్థాలు:-

- వేడుక = సంతోషం;
సాగైన చోద్యాలు = అందమైన విచిత్రాలు;

ఎంచి = మొచ్చకొని; ఒడలు = శరీరం;

నట్టింటు = ఇంటిమధ్య; మిద్ద = మేడ;

కనవమ్ము = చూడవమ్ము

భావాలు:-

1. ఈగమ్ము! ఈగమ్ము! మా ఇంట్లోకి రావమ్ము.
చూడటానికి వినోదం కల్గించే ఎన్నో సాగైన
చిత్రాలు మా మేడలో ఉన్నాయి.
2. మీ మేడలోకి పచ్చినవారు మళ్ళీ దిగి
రాలేరు. రావటం ఎందుకు మీ ఇంటిలో
చిత్రాలు నేను చూడక్కరలేదు. నీవు
ఎందుకు పిలుస్తావు నేను రాను.
3. ఓ ఈగా! నట్టింట్లో నీ కోసం ఫలహారం
పెట్టాను. నీ కోసం పట్టే మంచం పరుపు

- వేసి ఉంచాను. చుట్టూరా దోష తెర కట్టి వుంది. ఫలహారం చేసి పడుకో.
4. నీవు పెట్టిన లిండి నేను తినలేను. నీవు వేసిన పట్టె మంచం మీద నిధపోలేను. నీకు నా మీద ఇంత ప్రేమ ఎందుకు కలిగిందో? నీవు పిలవడమెందుకు? నేను రాను.
- 5.6. ఇట్లా పిలిస్తే ఈగ రావట్టేదని సారీదు తలచింది. అప్పుడు దాని అందాన్ని పాగడటం మొదలుపెట్టింది. ఓ ఈగమ్మా! నీ కండ్లు ఎంత బాగున్నాయి, నీ రెక్కలు ఇంకా ఎంతో బాగున్నాయి. నీవు చక్కగా ఎగురుతావు. నీ కాళ్ళు ఎంత బాగుంటాయో? నీ శరీరం ఎంత బాగుందో నువ్వు ఎంతో అందమైన దానవు.
7. ఓ ఈగమ్మా! మేడలో ఒక పెద్ద అర్ధము ఉన్నది. అందులో ముద్దులొలికే నీ ముఖం చూచుకో! ఈ విధంగా సారీదు ఎంతో పొగిడింది. సారీదు దొంగ మాటలకు ఈగ పొంగిపోలేదు. సారీదు గూడుపై వ్రాలలేదు.
- 8.9. ఈగ తెలివిగా అక్కడ నుంచి ఎగిరిపోయింది. తన తెలివి వని చేయలేదని సారీదు అవాక్కయిపోయింది.

III. విసండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

అ. సరియైన పదాన్ని ఎన్నుకోని రాయండి.

- మిద్దెపై ఉన్నది —————
- (అ) పెద్ద అర్ధం (అ) పెద్ద పరువు

2. విభక్తి ప్రత్యయాలను గుర్తించి, పట్టికలో రాయండి.

	ప్రత్యయం	విభక్తి
1. మా మేడలో గలవు మంచి చిత్రాలు		
2. ఫలహారమును చేసి పడుకోవే ఈగ		
3. తెలివితో ఆ ఈగ ఎగిరిపోయింది.		

- (ఇ) పెద్ద మంచం (ఈ) పెద్ద దోషతెర
2. నట్టింటు పెట్టినది —————
- (అ) భోజనం (ఆ) ఫలహారం
- (ఇ) పాసీయం (ఈ) పులిహార
3. సారీదు పాగడ్డలకు ఈగ —————
- (అ) పొంగిపోయింది (ఆ) పొంగిపోలేదు
- (ఇ) గూడుపై వాలింది (ఈ) గూడుపైవాలలేదు

అ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి.

- సారీదు ఈగను ఎందుకు పిలించింది?
- సారీదు ఈగకు ఫలహారం ఎక్కడ పెట్టింది?
- ఈగ రావట్టేదని సారీదు ఏం చేసింది?
- ‘ఈగ-సారీదు’ పాఠం నీతి ఏంటి?

ఇ. మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

- ఈగ సారీదు ఆహ్వానాన్ని ఏ విధంగా తిరస్కరించింది?
- సారీదు ఈగ అందాన్ని ఏ విధంగా వర్ణించింది?
- తెలివిగా ఈగ సారీదు నుంచి ఏ విధంగా తప్పించుకుంది?

IV. భాషావగాహన

- కింది వాక్యాలకు తగిన విరామ చిహ్నాలను పెట్టండి.**
 - నీవు పిలవడ మేల నేను రానమ్ము
 - ఎంత చక్కని కాళ్ళు
 - నీ కళ్ళు రెక్కలు ఎంత అందంగా ఉంటాయి
 - నేను రానేల

V. గ్రంథాలయ సమయం:-

- ‘పంచతంత్రం కథలు’, ‘అక్షర్-బీర్బుల్ కథలు’, ‘తెనాలి రామలింగాడు’ కథలు చదవండి.
- మీకు నచ్చిన కథను సొంతవాక్యాల్లో రాయండి. మిత్రులకు చెప్పండి.

భాష-గమ్మత్తు:

గబగబ్బా చదవండి.

లక్ష భక్ష్యములు

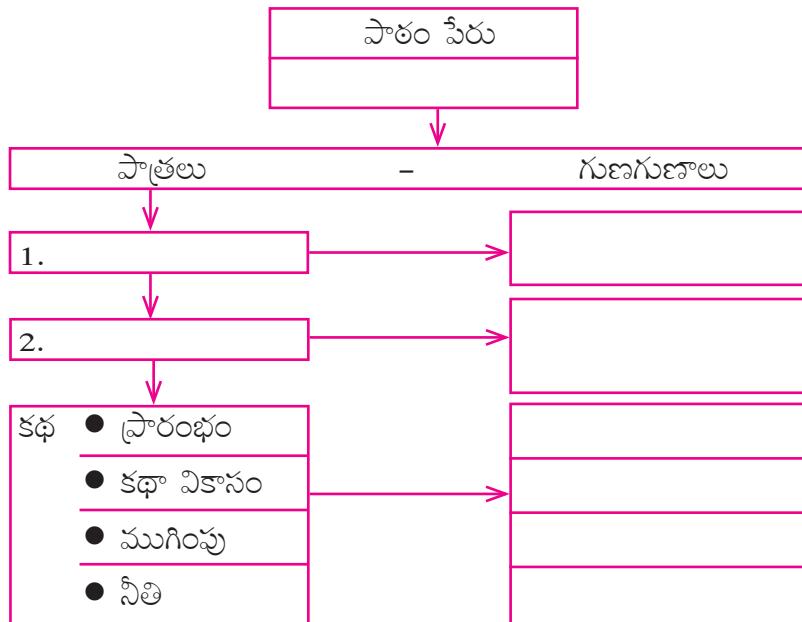
భక్షించు లక్ష్మ్యకు

ఒక్క భక్ష్యము లక్ష్యమో!

VI. సృజనాత్మకత

కథను సంగ్రహంగా ఆకృతిలో చూపించిన విధంగా రాయండి. పాఠంలోని పొత్తులు - వాటి గుణగణాలు

భాష గమ్మత్తు

ఏనుగు సల్లన. ఏనుగు

తెల్లన. ఏనుగు మీద

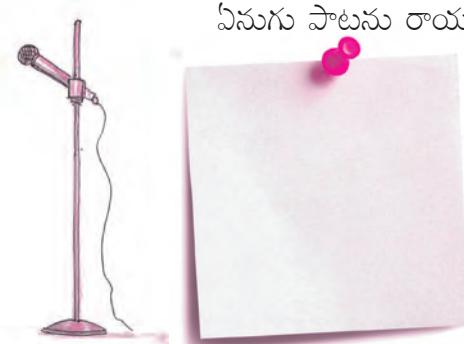
ఎంతో చక్కని దేవుడు

వానపాట పూరిద్దం - పాడుదాం

సల్లని	[Blank Box]	మూగెనురా
ఫెళ ఫెళ	[Blank Box]	ఉరిమెనురా
బెక బెక	[Blank Box]	అరిచెనురా
జల జల	[Blank Box]	కురిసెనురా

పైరు పంటలు పండెనురా

అందరి ఆకలి తీరెనురా.

ఏనుగు పాటను రాయండి.

నేనిది తెలుసుకున్నాను:

- పొగడ్తలకు పొంగిపోరాదు.

13. విలువైనవి

నేపథ్యం: పుట్టిన రోజునాడు ఎలాంటి బహుమతులు ఇస్తే బాగుంటుందని నీ అభిప్రాయం?

బహుమతి వెల గొప్పదా? దాని విలువ గొప్పదా చర్చించండి.

కింది పాశంలో రాణి స్నేహితురాలికి వాళ్ళమ్మ ఏం బహుమతి ఇవ్వమని చెప్పిందో తెలుసుకుండామా?

రాణికి పదేళ్ళు. ఒక రోజు “అమ్మా ఈ రోజు నా స్నేహితురాలు రూప పుట్టిన రోజు కదా. ఏం తీసుకెళ్ళను” అంది ఉత్సాహంగా. అందరికంటే ఖరీదైనది తీసుకెళ్ళాలి అని అనుకుంది. అప్పుడే కదా గొప్ప అందరిలో.

అమ్మ ఒక పాకెట్ తెచ్చి ఇచ్చింది. “ఎమిటమ్మా ఇది” అడిగింది.

“నీతి కథల పుస్తకాలు, బాల సాహిత్యం పుస్తకాలు పిల్లల భవిష్యత్తుకు పునాది వంటిని. మంచి సాహిత్యం చదవడం వలన పిల్లల్లో మంచి వ్యక్తిత్వము ఏర్పడుతుంది” అంది.

రాణికి చిరాకు వచ్చింది. “అమ్మా ఇంత చౌకైన బహుమతా? నా స్నేహితులు నప్పుతారు. వాళ్ళ వెండి పస్తుపులు, డ్రెస్సులు తెస్తున్నారు. మనమేమో ఇలాంటిని ఇస్తే ఎలా” అంది.

“ఇష్టమైతే ఇని తీసుకెళ్ళు. లేకపోతే లేదు”.

అంటూ అమ్మ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

రాణి కానేపు అలాగే నిలబడిపోయింది. ఏడుపు కూడా వచ్చింది. కానీ ఏం చేస్తుంది? అమ్మ మాట అందంటే అంతే. ఇంక ఎంత చెప్పినా వినదు. అయినా మన ముందర విప్పి చూస్తారా ఎమిటి అనుకుని అవే పట్టుకెళ్ళింది. పార్టీ మానటం ఇష్టం లేదు.

సాంతవాక్యాలు:- • భవిష్యత్తు • బహుమతి • వారించు • అకర్షణీయం

అందరూ బహుమతులు అందజేస్తున్నారు. అయితే రూప ప్రక్కన నిలబడిన రూప తమ్ముడు ఉత్సాహంగా పాకెట్లు తెరిచి చూస్తున్నాడు. రూప అమ్మ వారిస్తున్నా వినటం లేదు. చాలా వరకు నిలువైన బహుమతులు, బోమ్మలు ఉన్నాయి.

రాణి బాధవడుతూనే తన బహుమతి ఇచ్చింది. అవమానం తప్పదనుకుంది.

కానీ చిత్రంగా ఆ పుస్తకాలు రూప, రూప తమ్మునికేకాక అందరికీ నచ్చాయి. రంగురంగుల బోమ్మలతో కథలు ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాయి. అప్పుడే పిల్లలు అడిగి ఒకటి, రెండు చదివేశారు కూడా. రూప ఫ్రైండు రాధిక ఒక కథ చదివి “చూశావా అబద్ధాలాడితే ఎన్ని తిప్పలో” అన్నది.

“పెద్దల మాట వినకపోతే ఎంత నష్టపోతామో ఈ కథ చదివితే తెలుస్తుంది.” అంటోంది జూలీ మరో

స్నేహితురాలు. రాణికి చాలా సంతోషం వేసింది. రూప అమ్మకూడ “మంచి బహుమతి తెచ్చావమ్మా” అని మెచ్చుకుంది.

రాణి ఇంటికొచ్చి సంతోషంగా విషయమంతా తల్లికి చెప్పింది. అమ్మ అంది పిల్లలకి బహుమతిగా డబ్బులిస్తే చెడిపోయే అవకాశాలున్నాయి. ఖరీదైన బహుమతులు పిల్లలలో బేధాల్ని చూపుతాయి.

తినేదిస్తే ఎంత ఖరీదైనా తినంగానే మర్చిపోతారు. అందుకే పుస్తకాలు ఇచ్చాను. అవి శాశ్వతమైన బహుమతులు. పిల్లలకి ముఖ్యంగా ఈ రోజుల్లో సాహిత్యం విలువ, పరాస్తి పోయింది. అయితే పిల్లల మాసిక ఎదుగుదలకి మంచి పుస్తకాలు చదవటం తప్పనిసరి. అందుకే అవి బహుమతిగా ఇచ్చాను అంది అమ్మ.

ఉప్పకోలేభనః:- ● ఉత్సాహం ● సాహిత్యం ● వ్యక్తిత్వం ● శాశ్వతం ● పుస్తకం ● భవిష్యత్తు

I. వినండి-చెప్పండి

1. మన దేశంలో ప్రజలందరూ ఏయే మహానీయుల పుట్టిన రోజులు జరుపుకుంటారు?
2. నీకు పుస్తకాలంటే ఇష్టమేనా? నీకిష్టమైన పుస్తకాలేంటి?

II. చదవండి-అలోచించండి-రాయండి.

అ. ఒక్క వాక్యంలో సమాధానం రాయండి.

1. రాణి ఎవరి పుట్టిన రోజుకు వెళ్లాలనుకోస్తుది?
2. రాణి తల్లి రూపకి ఇష్టటానికి ఏం బహుమతి తెచ్చింది?
3. రూప తమ్ముడు ఏం చేశాడు?
4. రూప తల్లి రాణిని ఏ విధంగా మెచ్చుకుంది?

ఆ. మూడు, నాలుగు వాక్యాల్లో సమాధానం రాయండి.

1. రాణి బహుమతి చూడగానే పిల్లలు ఏం చేశారు?
2. పుస్తకాలు చదివిన స్నేహితులు ఏవిధంగా స్పందించారు?
3. రాణి సంతోషంగా చెప్పిన విషయాన్ని విని తల్లి ఏమంది?

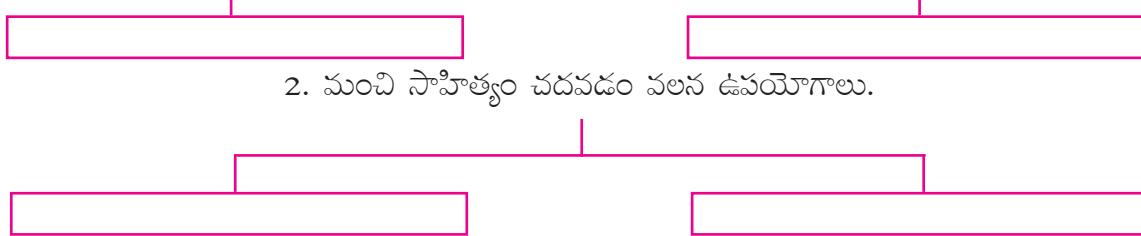
III. భాషాపగాహన

అ. గీతగీనిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

1. అమ్మ! ఈరోజు నా స్నేహితురాలు రూప పుట్టినరోజు.
2. అమ్మ ఒక ప్రాకెట్ తెచ్చి ఇచ్చింది.
3. మంచి సాహిత్యం చదవటం వలన మంచి వ్యక్తిత్వం ఏర్పడుతుంది.
4. అవి శాశ్వతమైన బహుమతులు.

ఆ. అడిగిన విధంగా రాయండి.

1. అమ్మ ఇచ్చిన బహుమతి పాకెట్లోనిని

IV. సృజనాత్మకత

అ. అడిగిన విధంగా పూరించండి.

నెహరా పుట్టిన రోజు	బాలల దినోత్సవం
సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ పుట్టిన రోజు	
మౌలానా అబుల్ కలాం పుట్టిన రోజు	
ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం పుట్టిన రోజు	

మహరాష్ట్రలో బ్రకె నకో, బ్రక ద్యా (బుకే నకో, బుక్ ద్యా) అనే నినాదం ప్రచారంలో వుంది. అంటే “పుష్పగుచ్ఛం వద్దు, పుష్టకాన్ని ఇప్పు”. దీనిని విద్యావిభాగంలో చాలా మంది అసుసరిస్తున్నారు. అలాగే చాలామంది పుష్పగుచ్ఛానికి బదులుగా మంచి మొక్కని బహుకరిస్తున్నారు. ● దీనిని గురించి ఒక నినాదాన్ని రాయండి. ● బోమ్మలు గీయండి.

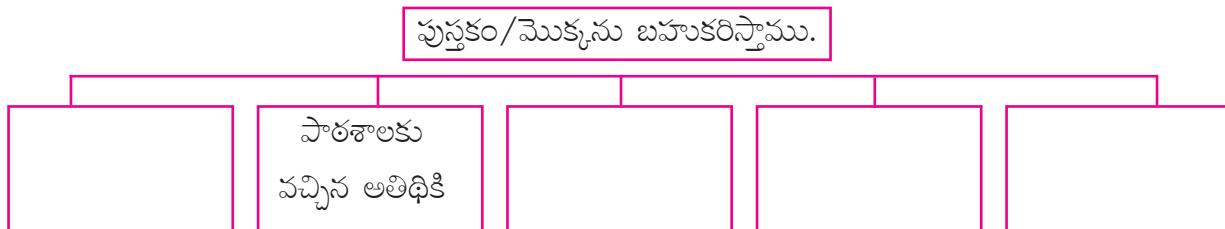
ఆ గ్రంథాలయ సమయం:-

- అంతర్జాలంలో లభించు తెలుగు పుస్తకాలు చదవండి.
- గ్రంథాలయం, అంతర్జాలాలలో మీరు చదివిన పుస్తకాల జాబితాను తయారు చేయండి.

మంచి పుస్తకాలు ప్రపంచపు అందాన్ని చూడగలిగేలా చేసే కమ్మలు.

ಇ. ಪುಸ್ತಕಂ/ಮೊಕ್ಕನು ಎವರೆಪರಿಕೆ ಬಹುಕರಿಂಚವಚ್ಚೇ ಅಕ್ಷತೀಲ್ಲೋ ರಾಯಂಡಿ.

ಈ. ಪುಸ್ತಕಾಲ ಪ್ರಯೋಜನಾಲನು ಕಿಂದಿ ಅಕ್ಷತೀಲ್ಲೋ ಪೂರಿಂಚಂಡಿ.

- ಅವಗಾಹನ ಚೇಸುಕುಂದಾಂ. ಅನುವಾದಂ ಚೇದ್ದಾಂ.

ಪ್ರಕೃತನ್ನು ಜನಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಸೂಚನಾಫಲತಾನ್ನಿ
ಕ್ರಿಂದಿಗೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ. ಅಂದುಲ್ಲೋ ಏಮೀ ಖಾಸಿ
ಉಂದೋ ತೆಲುಗುಲ್ಲೋ ಚೆಪ್ಪಂಡಿ. ರಾಯಂಡಿ.

- ಕಿಂದಿ ಪರಿಚೇದಾನ್ನಿ ಅವಗಾಹನತೋ ಉದವಂಡಿ. ದಾನಿಕಿ ತಗಿನ ಶೀರ್ಷಿಕನು ಪೆಟ್ಟಂಡಿ.

ಜನಪದಮ್ಮು ಅನಗಾ ಹಲ್ಲೆ ಅನಿ ಅರ್ಥಂ. ಈ ಹಲ್ಲೆ ಪ್ರಜಲೇ ಜಾನಪದಮ್ಮು. ವಾರು ಪೊಡುಕುನೇ ಪೊಟಲನು ಜಾನಪದ ಗೀತಾಲನಿ, ವಾರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಕಳಾರೂಪಾಲನು ಜಾನಪದ ಕಳಾರೂಪಾಲನೀ, ವಾರು ಚೇಪ್ಪಿ ಕಥಲನು ಜಾನಪದ ಕಥಲನೀ ಅಂಟಾರು.

ಜಾನಪದ ಕಥಲನು ಮೂಡು ವಿಭಾಗಾಲುಗಾ ವಿಭಜಿಂಚಾರು. ಅವಿ.

1. ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತಂ, 2. ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಂ, 3. ಜಾನಪದ ರೂಪಕಂ (ನಾಟಕಂ).

ಪಾರಿಕಥಲು, ಬುಡ್ರಿಕಥಲು, ತೋಲುಬೋಮ್ಮೆಲಾಟಲು, ಪಗಡಿವೇಷೋಲು ಮೊದಲಗುನವಿ ಪೇರ್ಕೊನದಗಿನ ಜಾನಪದ ಕಥಲು.

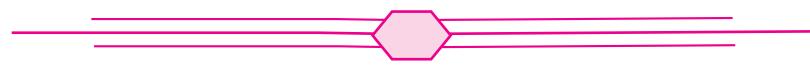
ನೇನಿವಿ ತೆಲುಸುಕುನ್ನಾನು.

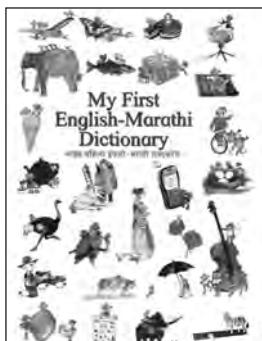
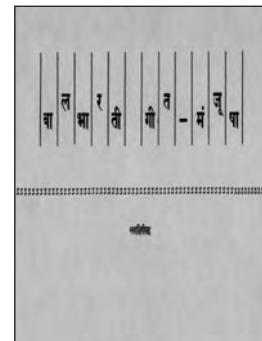
- ಎಕ್ಕುವ ಡಬ್ಬುಪೆಟ್ಟಿಕೊನ್ನು ವಸ್ತುನ್ನಲೇ ವಿಲುವೈನವಿ ಅನಿ ಅನುಕೋರಾದು.
- ಮಂಚಿ ಪುಸ್ತಕಾಲು, ಮೊಕ್ಕಲು ವಂಟಿ ಬಹುಮಾನಾಲ ವಿಲುವ, ಅವಿ ಇಚ್ಚೇ ಅನಂದಾನ್ನಿ ಗಳಿಂಚಲೇಮು.

గెర్చు చేసుకొండాం - గళ్లలో శంపుడాం [ఈ పాఠమ్యుస్టుస్టుకౌంటోన్ పాఠాల వేద్య అధారంగా]

NATURE మీక్కు తర్వాత	SPIDER - FLY	ఆముఖమ్యున్సిప్	ఆశ్చే, ఏథర్ సుహాజుకలోకే	సాస్కులైన్ నీలు
దాండెయిల్ అడ్ వండగ్	PEN FRIENDSHIP	బ్యాగ్గు గెజం	ఆచాయాచా మాగ్	మూల్యవాన
కిచ్చీ - చీ	గెమ్మీక్కు ఇంగ్రెష్ జుజిస్టుస్పో	బ్యాగ్గు గెజం	ఉపాయ్యులుకు నుమిస్తోర్పం	Books ఆష్టు దేవాస్
టెండెంట్ కుప్పుడాం	స్టాప: బ్యాగ్గు - లిమ్ము	అముఖమ్యున్సిప్	మంచి ఏథలు	ఎస్టేషన్స్ క్లో

- पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पाठ्येतर प्रकाशने.
- नामवंत लेखक, कवी, विचारवंत यांच्या साहित्याचा समावेश.
- शालेय स्तरावर पूरक वाचनासाठी उपयुक्त.

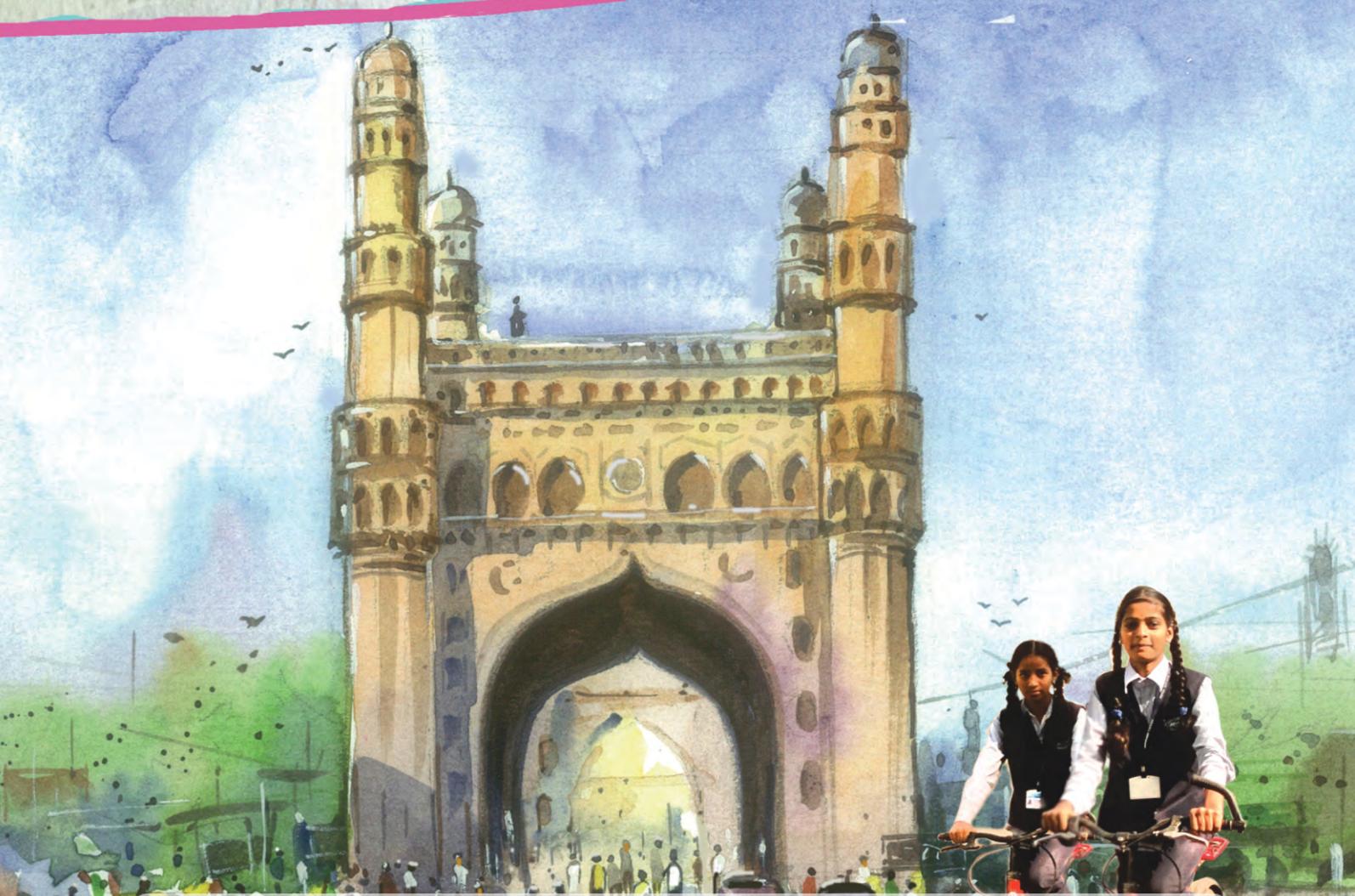
पुस्तक मागणीसाठी www.ebalbharti.in, www.balbharti.in संकेत स्थळावर भेट क्या.

साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.

ebalbharti

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर- ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव) - ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३१५९९, औरंगाबाद - ☎ २३३२९७९, नागपूर - ☎ २५४७७९६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పొర్చుపుస్క నిల్చుతి మంయు పార్ట్ప్రణాళిక పలాచోధన సంస్థ, పుణే - 411 004.

తెలుగు సరల భారతీ ఇ. 7 వీ

₹ 27.00